

BIULETYN

Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW
Wydanie specjalne

Nr 4 (23) 2022

60 LAT

Biblioteki Wydziału Prawa,
Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Szanowni Czytelnicy,

specjalny numer E-Biuletynu Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii jest poświęcony 60-leciu powstania Biblioteki Wydziałowej. W tym czasie zmieniło się prawie wszystko: nazwa, bibliotekarze, użytkownicy, lokale, metody pracy. Zdecydowaliśmy, że jubileuszową publikację wydamy w formie e-albumu, gdyż historia zarejestrowana na fotografii stanowi cenne źródło upamiętniające etapy rozwoju Biblioteki.

Dziękuję wszystkim pracownikom, a w szczególności Pani mgr Bożenie Górnej, wieloletniej kierownicze Biblioteki, za ogromne zaangażowanie przy tworzeniu tego wydania. Bez Was to byłoby niemożliwe.

Gorąco polecam i zapraszam do lektury.

Joanna Mroczko-Sidorowicz
kierownik BWPAE UWŃ

Szanowni Państwo,

w myśl powiedzenia „Prawdziwy uniwersytet tworzy biblioteka” (Thomas Carlyle) od ponad sześćdziesięciu lat swoją misję naukowo-informacyjną pełni Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii.

Jej rozwój jest powodem do mojej ogromnej radości i dumy, ponieważ jej ojcem założycielem był luminarz mego rodzimego Instytutu Historii Państwa i Prawa – prof. Kazimierz Orzechowski. Widząc stały progres Biblioteki na wszystkich płaszczyznach działalności, byłby On niezmiernie dumny, że Jego „ulubione dziecko” jest w tak doskonałej kondycji organizacyjnej.

Obraz współczesnej Biblioteki WPAE to połączenie tradycji i nowoczesności, to właściwe dostosowywanie struktury do zmieniających się okoliczności społecznych i prawnych, wdrażanie innowacyjnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, podjęcie przez Bibliotekarzy nowych wyzwań.

Pragnę podkreślić rolę naszej Biblioteki w czasach pandemii Covid-19. Był to okres próby dla całej społeczności akademickiej i chciałbym jednoznacznie skonstatować, że pracownicy stanęli na wysokości zadania. Wdrożone procedury naprzemiennej pracy zdalnej w Bibliotece pozwoliły na w miarę normalne funkcjonowanie procesów badawczych oraz dydaktycznych na Wydziale.

Bez ciężkiej pracy Bibliotekarzy nie byłoby naszego bardzo dobrego wyniku ewaluacyjnego. Bez ich wsparcia w monitorowanie prac publikacyjnych pracowników WPAE oraz właściwego wprowadzania danych do systemów ministerialnych służbie dziekańskiej byłoby trudniej skutecznie walczyć o naszą pozycję naukową.

Jubileusz jest okazją do podkreślenia roli i zasług Biblioteki w tworzeniu pozytywnego wizerunku wśród społeczności akademickiej jako organizacji otwartej na zmiany i na potrzeby użytkowników.

Dziękując gorąco za dotychczasowe starania, życzę Państwu dalszej owocnej pracy w kolejnych latach działania, a także realizacji zamierzonych planów.

prof. Jacek Przygodzki
Dziekan WPAE

Wstęp

Budynek A, lata 50. XX w.

Nie sposób dokładnie opisać sześćdziesięciu lat, które minęły od otwarcia biblioteki Wydziału Prawa, niemniej jednak postaramy się przybliżyć Państwu jej dzieje, opowiedzieć o zmianach, jakie przeszła, trudnościach, z którymi musiała się mierzyć, a także przedstawić jej strukturę i przypomnieć o ludziach, którzy zostawili tu część swojego życia.

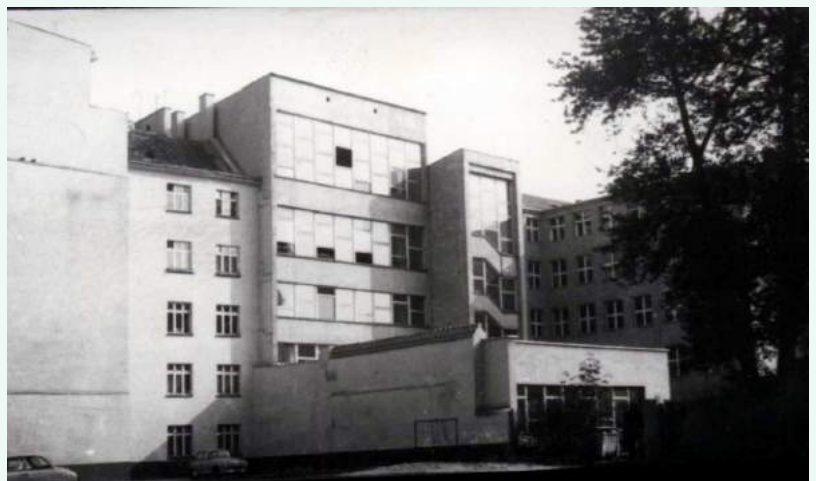
Historia zaczyna się w 1962 r., dokładnie 2 maja, kiedy to na uroczystym posiedzeniu Rady Wydziału z udziałem rektora, prof. Alfreda Jahna, odbyło się oficjalne otwarcie Czytelni Biblioteki Wydziału Prawa, powstałej ze scalenia 12 bibliotek katedralnych Wydziału.

Początkowy etap funkcjonowania instytucji był niezwykle trudny: brakowało pomieszczeń do składowania księgozbioru, opracowywaniem materiałów nie zajmowali się wykształceni bibliotekarze, lecz asystenci i pomocnicy naukowi; czytelnia miała tylko 48 miejsc, a skład pracowniczy liczył zaledwie kilka osób. Pomimo niedogodności Biblioteka dzielnie służyła pracownikom i studentom Wydziału, którzy sięgali do jej bogatego księgozbioru.

Struktura Wydziału podlegała zmianom, a za tym szły również modyfikacje w organizacji Biblioteki. Wprowadzenie stacjonarnych studiów administracyjnych i (nieco później) ekonomicznych spowodowało nie tylko zmianę nazwy Wydziału na Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, ale sankcjonowało jego charakter, rolę i zadania. Konsekwencją było powiększenie się księgozbioru o publikacje nie tylko administracyjne i ekonomiczne, ale także o tematyce zarządzania, metodyki pracy, informatyki, filozofii, etyki itp. Możemy także poszczycić się pokaźnym zbiorem książek z zakresu niemieckiej, austriackiej czy francuskiej szkoły prawa, anglojęzycznymi publikacjami prawniczymi oraz księgozbiorem w języku rosyjskim i litewskim. Zbiory stale się powiększają, głównie poprzez kupno krajowe i prenumeratę czasopism, ale także dzięki importowi literatury zagranicznej, wymianie dubletów z innymi bibliotekami prawniczymi oraz dzięki darom od osób prywatnych (m.in. autorów publikacji, profesorów, właścicieli antykwariatów i księżnic) oraz instytucji państwowych. Posiadamy jeden z największych księgozbiorów prawniczych. Nasza placówka subskrybuje także polskie i zagraniczne bazy danych stanowiące nieocenione źródło wiedzy o najnowszych aktach prawnych i danych statystycznych.

Dziekan Kazimierz Orzechowski

„Kosikówka”

Biblioteka to nie tylko książki i dokumenty, to także ludzie. Warto wspomnieć o kilku zasłużonych postaciach, które nader przyczyniły się do jej rozwoju. Dziekan Kazimierz Orzechowski doprowadził do utworzenia Biblioteki Wydziału Prawa oraz brał aktywny udział w jej organizowaniu. Dziekan Jan

Kosik zadbał o środki finansowe potrzebne do scalenia bibliotek katedralnych, zawiązania współpracy z innymi instytucjami (również zagranicznymi), podejmował też liczne starania o etaty biblioteczne. Za kadencji Dziekana Zdzisława Kęgla powstały dwa nowoczesne budynki Wydziału, w których znalazły się pomieszczenia biblioteczne. Przedsięwzięciem wręcz rewolucyjnym było wyposażenie Biblioteki w sprzęt komputerowy. Warto również docenić rolę Wydziałowej Komisji Bibliotecznej. Przez dwadzieścia lat jej przewodniczącym był prof. Karol Jonca, który mocno angażował się w działalność Biblioteki. Należałoby także podziękować wszystkim bibliotekarzom, którzy przez te 60 lat działali na rzecz naszej instytucji. Obecnie w Bibliotece pracują 23 osoby, które poza swoimi codziennymi obowiązkami biorą udział w szkoleniach, organizują wystawy, angażują się w konferencje wydziałowe i chętnie wyjeżdżają na staże szkoleniowe za granicę. Podziękujemy także wszystkim kierownikom Biblioteki – to dzięki ich nieraz trudnym decyzjom placówka funkcjonuje w obecnym kształcie.

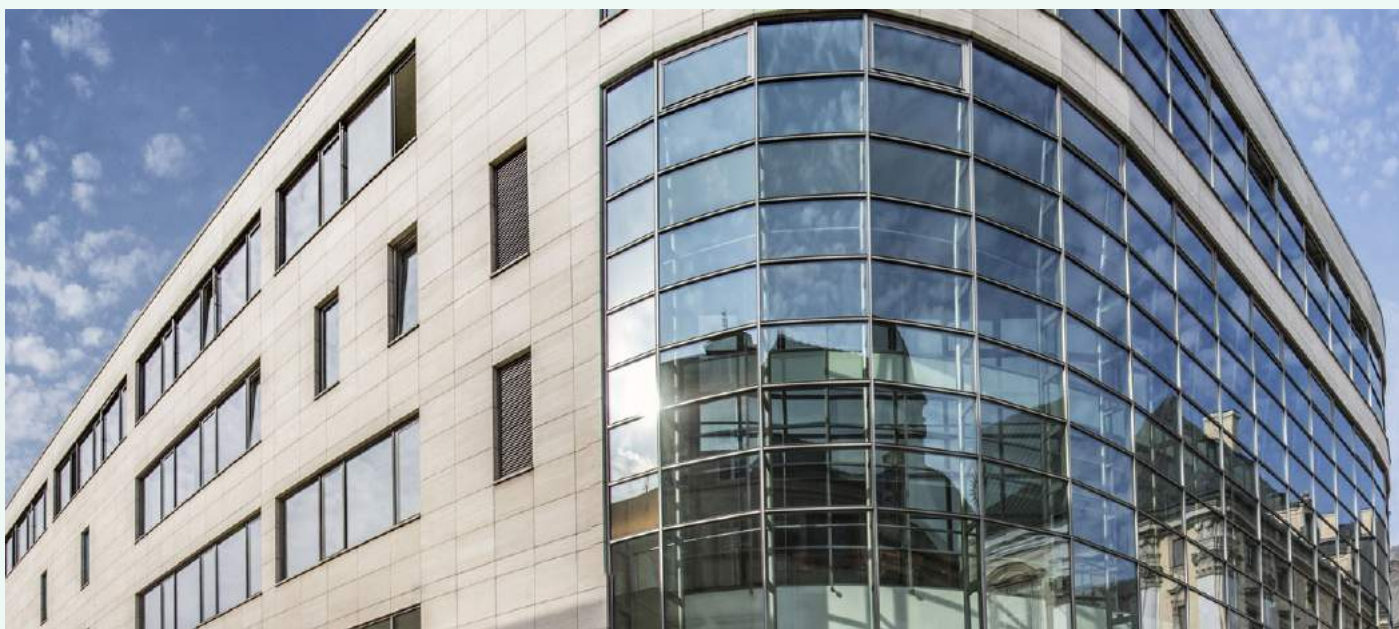
Informatycy: Konrad Żak, Bartłomiej Wieleba

Dziś Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii znajduje się w budynkach A i D. Do dyspozycji czytelników oddano czytelnię na 208 osób z wolnym dostępem do zbiorów, czytelnię komputerową z 50 terminalami z dostępem do Internetu i prawniczych baz danych. W wypożyczalni zainstalowano moduł komputerowego zamawiania książek w systemie VIRTUA, który obsługuje biblioteczne konta czytelników. Mimo tylu nowoczesnych udogodnień Biblioteka nie zapomniała o tradycyjnych kartach katalogowych, które stanowią bezcenne i nieraz zbawienne źródło wiedzy o publikacjach przedwojennych, która nie są jeszcze ujęte w katalogu komputerowym (elektroniczny katalog online obejmuje księgozbiór od 1945 r., ale jest systematycznie uzupełniany o opisy starszych materiałów).

Kadra pracownicza Biblioteki stara się fachowo pomóc w obsłudze baz danych lub wyborze odpowiedniej literatury. Największą nagrodą jest dla niej uznanie zadowolonych czytelników i ich miłe słowa podziękowania. Intencją autorów jest przekonanie Czytelnika, że Biblioteka nie jest bezduszną instytucją, lecz ma swoją bogatą historię, którą tworzą książki i ludzie.

Gorąco polecamy monografię na jej temat, zatytułowaną ***Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1961-2005***, autorstwa naszych pracowników: Bożeny Górnej, Tadeusza Juchniewicza, Magdaleny Łuczak, Joanny Mroczo-Sidorowicz oraz Wioletty Zięby: <http://bibliotekacyfrowa.pl/publication/20169>.

Ewa Gałyga-Michowska

Introduction

Building A, 1950s

It is impossible to describe in detail the sixty years that have passed since the opening of the Law Faculty Library, nevertheless we will try to give you an idea of its history, tell about the changes it has undergone, the difficulties it has had to face, and also present its structure and remind you of the people who have left a part of their lives here.

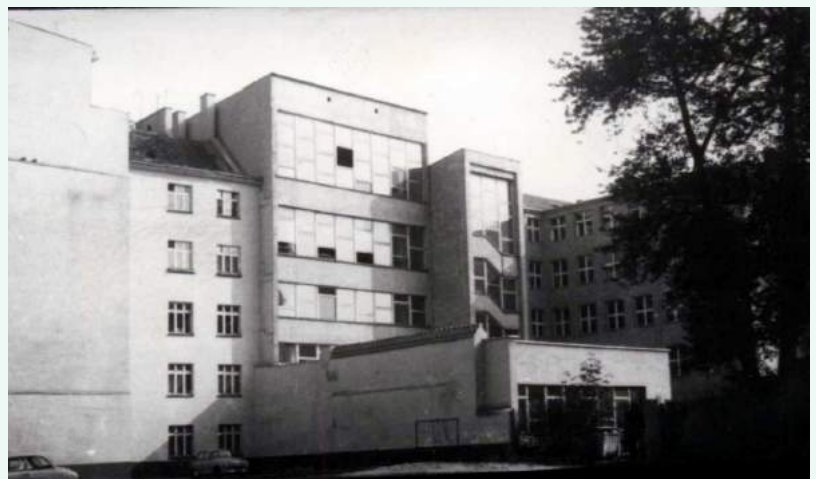
The story begins in 1962, on 2nd May to be precise, when, at a ceremonial meeting of the Faculty Council attended by the Rector, Professor Alfred Jahn, the Reading Room of the Law Faculty Library, created from the amalgamation of the Faculty's 12 department libraries, was officially opened.

The initial stage of the institution's activity was extremely difficult: there was no storage facilities for the book collection, the developing of materials was not handled by trained librarians, but by assistants and research assistants; the reading room had only 48 seats and the library staff consisted of only a few people. Despite the inconveniences, the Library bravely served the Faculty staff and students who reached out to its extensive book collection.

The structure of the Faculty was subject to changes, and these were followed by modifications in the organisation of the Library. The introducing full-time administrative and (somewhat later) economic studies not only changed the name of the Faculty to the Faculty of Law, Administration and Economics, but established the character of the Faculty, its role and tasks. The consequence was the expansion of the book collection with publications not only on administration and economics, but also on management, work methodology, computer science, philosophy, ethics, etc. We can also be proud of a sizeable collection of books on the German, Austrian or French schools of law, English-language legal publications and a book collection in Russian and Lithuanian. The collection is growing steadily, mainly through domestic purchases and journal subscriptions, but also through imports of foreign literature, the exchange of doublets with other law libraries and donations from private individuals (including published authors, professors, owners of antiquarian and bookshops) and state institutions. We have one of the largest law book collections. Our institution also subscribes to Polish and foreign databases which are an invaluable source of knowledge on the latest legal acts and statistical data.

Dean Kazimierz Orzechowski

„Kosikówka”

A library is not only about books and documents, it is also about people. It is worth to mention some distinguished figures who have contributed greatly to Library development. Dean Kazimierz Orzechowski

led to the creation of the Faculty Library and took an active part in its organisation. Dean Jan Kosik took care of the financial resources needed to merge the department libraries, established cooperation with other institutions (also foreign), and made numerous efforts to secure library employment. During Dean Zdzisław Kegel's term of office, two modern Faculty buildings were constructed to house library facilities. Equipping the library with computer equipment was a revolutionary undertaking. The role of the Faculty Library Committee is also worth acknowledging. For twenty years its chairman was Professor Karol Jonca, who was heavily involved in the Library's activities. It would also be appropriate to thank all the librarians who have worked for our institution over these 60 years. There are currently 23 people working in the Library who, in addition to their day-to-day duties, take part in training courses, organise exhibitions, get involved in departmental conferences and willingly go on training placements abroad. Thanks are also due to all the Library's directors – thanks to their sometimes difficult decisions, the institution functions in its current form.

IT specialists: Konrad Żak, Bartłomiej Wieleba

Today, the Library of the Faculty of Law, Administration and Economics is located in buildings A and D. Readers have a reading room for 208 people with free access to the collection, a computer reading room with 50 computers with access to the Internet and legal databases. A computer module for ordering books in the VIRTUA system has been installed in the lending department, which handles library accounts for readers. Despite so many modern conveniences, the Library does not forget about the traditional catalogue cards, which are an invaluable and sometimes salutary source of knowledge about pre-war publications that are not yet included in the computer catalogue (the electronic online catalogue covers the book collection from 1945 onwards, but is systematically supplemented with descriptions of older materials).

The Library's staff tries to expertly assist in the use of databases or the selection of appropriate literature. Its greatest reward is the appreciation of satisfied readers and their kind words of thanks. The intention of the authors of this publication is to convince the reader that the Library is not a soulless institution, but has a rich history made up of books and people.

We highly recommend the monograph about the Library entitled *Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1961-2005* by our staff: Bożena Górna, Tadeusz Juchniewicz, Magdalena Łuczak, Joanna Mroczko-Sidorowicz and Wioletta Zięba: <http://bibliotekacyfrowa.pl/publication/20169>.

Ewa Gałyga-Michowska
Karina Sołtysiak

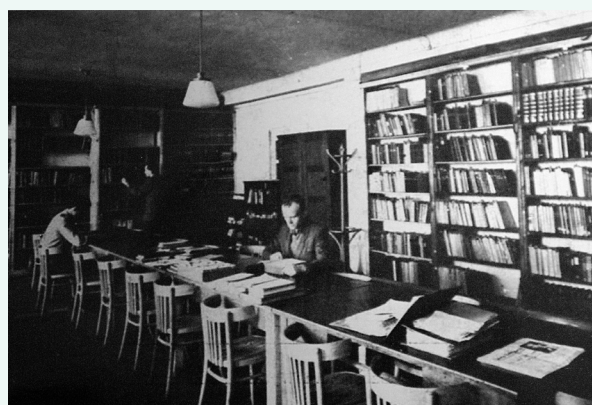

Z kart historii

Docieramy do głównego gmachu [Uniwersytetu]. Wspaniały budynek barokowy rozcięty uderzeniem bomby na dwoje. [...] Dostęp do gmachu zamyka barykada z książek zamokłych i zaatakowanych pleśnią.¹

Potrzeba było wiele pracy i poświęcenia, by odbudować to, co zniszczono w czasie oblężenia Festung Breslau. Najwięcej zawdzięczamy uczonym, którzy przybyli do Wrocławia ze Lwowa i z Wilna, szczególnie prof. Stanisławowi Kulczyńskiemu – byłemu rektorowi Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. To on podjął trud sprowadzenia naukowców z byłych ziem wschodnich II Rzeczypospolitej, którzy zaangażowali się w tworzenie podwalin polskiego szkolnictwa wyższego. Byli to m.in. Kamil Stefko, Tadeusz Bigo, Stanisław Hubert, Witold Świda oraz Iwo Jaworski.

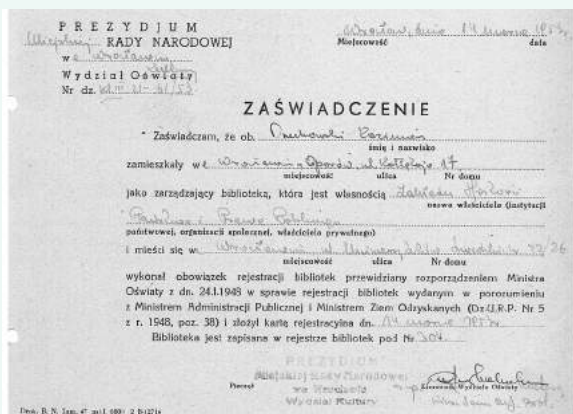
Podstawą, na której miała się odrodzić polska nauka, były oczywiście książki, jednak gromadzenie księgozbioru w tamtych czasach było bardzo mozolnym i niebezpiecznym zajęciem. Wiele budynków uniwersyteckich było zaminowanych albo już zrujnowanych, książki wyciągano z gruzów i barykad. Większość z nich była w tragicznym stanie, nie do odratowania, a wraz ze zniszczonymi egzemplarzami straciliśmy zasoby, które miały służyć przyszłej społeczności akademickiej. Pożary trawiące miasto w owym czasie pogarszały i tak trudną sytuację – np. pożar kościoła św. Anny i mensy studenckiej, gdzie mieściły się wówczas zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej (przechowywane tam książki spaliły się doszczętnie – spłonęły działy historii, etnografii i filologii klasycznej, była to największa strata w dobrach naukowych poniesiona w powojennym Wrocławiu). Ziemie Zachodnie po wojnie były „wielkim magazynem”, z którego wywożono do różnych części Polski dobra materialne, a księgozbiory niemieckie były bardzo cennym łupem krajowych uczelni. Najwięcej materiałów bibliotecznych przejął Uniwersytet Warszawski. Warto nadmienić, że na początku 1946 r. prof. Lesław Adam (z Uniwersytetu Lwowskiego) kierował pracami związanymi z organizacją i porządkowaniem bibliotek zakładowych. Pracownicy naukowcy pod jego kierownictwem do lutego 1946 r. zdolali posortować ponad 40 tys. woluminów z byłych zakładów naukowych wydziału prawa niemieckiego uniwersytetu. Podczas pierwszego posiedzenia Rady Wydziału Prawa (w mieszkaniu prof. Kamila Stefki – 27 lutego 1946 r.) dokonano podziału książek do poszczególnych katedr, które miały stworzyć bazę naukową Wydziału Prawno-Administracyjnego.

Biblioteka Katedry Historii Państwa i Prawa, 1950

W 1946 r. Senat Uniwersytetu Wrocławskiego powołał Komisję Biblioteczną, w skład której wchodziłi przedstawiciele każdego wydziału. Komisja miała za zadanie dbać o organizację bibliotek, czuwać nad gromadzeniem i opracowywaniem zbiorów. Na Uczelni oprócz Biblioteki Uniwersyteckiej tworzone jednocześnie sieć bibliotek instytutowych i katedralnych. Wydział Prawno-Administracyjny (od 10 kwietnia 1946 r. do 1950 r. była to oficjalna nazwa fakultetu) posiadał kilkanaście katedr, a każda z nich własną bibliotekę, w której kompletowano publikacje o tematyce dostosowanej do profilu danej katedry. Podjęto także decyzję o zaprenumerowaniu kilku niezbędnych tytułów czasopism, które miały uzupełniać wiedzę czytelników, m.in. „Dziennik Ustaw”, „Dzienniki Urzędowe” (Administracji Publicznej, Ministerstwa Skarbu, Ministerstwa Oświaty), „Gazetę Administracji”, „Przegląd Prawniczy Śląsko-Dąbrowski”, „Wojskowy Przegląd Prawniczy” oraz „Demokratyczny Przegląd Prawniczy”.

¹ S. Kulczyński, *Udział Wrocławia w odbudowie nauki polskiej*, Wrocław 1955, s. 34.

Rejestracja Biblioteki Katedry Historii Państwa i Prawa, 1953

dydaktycznej Wydziału”². Czytelnia byłaby nie tylko miejscem do pracy dla studentów i pracowników, ale także pozwoliłaby zaoszczędzić pieniądze, ponieważ nie byłoby potrzeby dublowania niektórych pozycji (np. klasyków marksizmu), które każda biblioteka katedralna musiała zakupić. Urządzenie czytelni również było nie lada wyzwaniem, brakowało miejsca i personelu.

Dnia 2 maja 1962 r. odbyło się oficjalnie otwarcie Biblioteki Wydziałowej – dokonał go ówczesny Dziekan Wydziału, prof. Kazimierz Orzechowski. Biblioteka mieściła się w dzisiejszym budynku A, przy ul. Uniwersyteckiej 22/26, a pierwszym kierownikiem została mgr Ewa Woronczak.

Początki funkcjonowania biblioteki nie należały do najłatwiejszych – cały rozproszony po katedrach księgozbiór należało przenieść w jedno miejsce, przeprowadzić wstępną selekcję, uporządkować i odpowiednio opracować. Książki zalegały hałdami na podłogach budynku Wydziału, w pokojach pracowniczych, w piwnicach (gdzie *nota bene* później urządzono magazyny). Nie od razu przygotowaniem zbiorów zajęli się fachowcy – na początkowym etapie tworzenia biblioteki wszystkie czynności związane z gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem przejęli zastępcy asystentów, którzy nie mieli żadnego wcześniejszego przygotowania w tym temacie. Prace mające na celu scalenie księgozbiorów rozpoczęto już pod koniec 1961 r., natomiast pracowników będących z wykształcenia bibliotekarzami zatrudniono dopiero w trakcie procesu powstawania biblioteki; nie byli obecni od początku, żeby wspomóc planowane działania profesjonalnymi poradami i zaopiekować się odpowiednio księgozbiorem.

Warunki były skromne. Czytelnia powstała z połączenia dwóch pokoi, zaledwie kilku bibliotekarzy (początkowo były to tylko trzy osoby!) pracowało zmianowo od godz. 8 do 21, obsługując studentów, doktorantów i pracowników. Biblioteka cieszyła się ogromnym zainteresowaniem użytkowników, przez co nieliczne grono specjalistów miało problemy z odpowiednim przygotowaniem na czas materiałów udostępnianych czytelnikom.

W połowie lat 60. powstał 8-letni projekt mający na celu uporządkowanie księgozbioru, selekcję książek, konserwację materiałów, a także rozbudowę magazynów i pomieszczeń bibliotecznych. W 1968 r. ukończono budowę nowej części budynku, w którym miejsce znalazły także agendy biblioteczne: nowa czytelnia, pracownia naukowa i wypożyczalnia, natomiast w piwnicach urządzono dwa obszerne magazyny. Także część starego budynku przeznaczono na Bibliotekę – tam stanęły katalogi i pokoje służbowe dla bibliotekarzy.

Biblioteka cały czas się rozrastała, remontowano i powiększano magazyny oraz czytelnię, niestety nie było to wystarczające. Placówka zaczęła borykać się z problemami związanymi z zakupem potrzebnego wyposażenia, nie tylko mebli, ale i sprzętu. Kierownik prof. Janusz Byliński kilkakrotnie zwracał się z prośbą o zakup kserografu, ponieważ czytelnicy nieraz wyrywali interesujące ich artykuły z czasopism lub kradli całe roczniki. Poprawa tego stanu nastąpiła na początku lat 90., kiedy to w bibliotece stanął kserograf oraz zakupiono komputer z dostępem do baz danych.

Czytelnia Główna, 1968

² Cyt. za: B. Górna, *Z kart historii*, [w:] B. Górna i in., *Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1961-2005*, Wrocław 2005, s. 30.

Wciąż nierozwiązana pozostała kwestia lokalowa. Władze Wydziału musiały zareagować na rosnące zainteresowanie Wydziałem – w związku z coraz liczniejszą kadrą i mnogością studentów powoli zabierały pomieszczenia biblioteczne. Jednak najwięcej kłopotów przysparzały magazyny. Mimo starań nie udało się ich utrzymać w idealnym stanie; zaległa tam wilgoć, a wraz z nią pleśń. Prawdziwą tragedią była powódź w 1997 r., kiedy to woda zalała magazyny do wysokości 1 m. Nie udało się ocalić wszystkich publikacji.

Budynek D, w którym obecnie znajduje się Biblioteka, powstał w latach 2001–2002, zaledwie w ciągu roku. Projekt budynku opracowała Maćków Pracownia Projektowa w składzie: Zbigniew Maćków (główny projektant), Bartłomiej Witwicki (architekt prowadzący), Grzegorz Siergie, Juliusz Erdman, Jakub Likus. Przeprowadzkę do nowej siedziby zorganizowano w trakcie sesji zimowej, a pomieszczenia biblioteczne zostały oddane w ręce pracowników na początku 2003 r. – uroczyste otwarcie miało miejsce 13 lutego 2003 r. Zgodnie z założeniem Władz Wydziału, ze szczególnym udziałem w przedsięwzięciu prof. Zdzisława Kęgla, Biblioteka została zaprojektowana w bardzo nowoczesnym stylu, z zastosowaniem najnowszych technologii, wolnym dostępem do półek, kompaktowym magazynem i wewnętrzną windą towarową umożliwiającą bibliotekarzom szybkie przesyłanie poszukiwanych publikacji pomiędzy piętrami. Projekt pomieszczeń przeznaczonych na część biblioteczną był wielokrotnie konsultowany z bibliotekarzami, dzięki czemu zastosowano optymalne rozwiązania. Wynikiem konsultacji architektonicznych są pomieszczenia, z których możemy obecnie korzystać: czytelnia komputerowa z dostępem do Internetu i baz danych; przestronna wypożyczalnia połączona z magazynem kompaktowym książek i czasopism oraz skryptów; czytelnia główna podzielona na działy tematyczne, ułatwiająca przeszukiwanie literatury w danej dziedzinie; czytelnia naukowa zapewniająca pracownikom dydaktycznym niezbędną literaturę i nieocenioną ciszę; a także pomieszczenia biurowe, dzięki którym bibliotekarze mają odpowiednie warunki do podejmowania na księgozbiorze wszelkich niezbędnych prac.

Budynek D WPAE, obecna siedziba Biblioteki

Materiały gromadzone przez bibliotekę WPAE są stale uzupełniane o nowe, wartościowe pozycje, otoczone fachową opieką bibliotekarzy. Dzięki sprawnym działaniom możemy się dziś pochwalić jednym z największych i najlepiej zaopatrzonych księgozbiorów prawniczych w Polsce, liczącym ok. 179 tys. książek i prawie 60 tys. woluminów wydawnictw ciągłych (w tym niemalże 2 tys. tytułów czasopism)³. Posiadamy w swoich zbiorach unikatowe pozycje, które nieraz uratowały w potrzebie nawet gości spoza granic Polski, a licencjonowany dostęp do baz danych ułatwił użytkownikom zdobywanie najświeższych informacji w zakresie prawa, administracji i ekonomii oraz dziedzin pokrewnych. Ciągły rozwój placówki zawdzięczamy ciężkiej pracy wielu pokoleń bibliotekarzy, dzięki czemu dzisiaj możemy korzystać z biblioteki w obecnej formie. Wciąż szukamy nowych rozwiązań i robimy co w naszej mocy, aby ułatwić dostęp do imponującej wiedzy kryjącej się w naszym księgozbiorze.

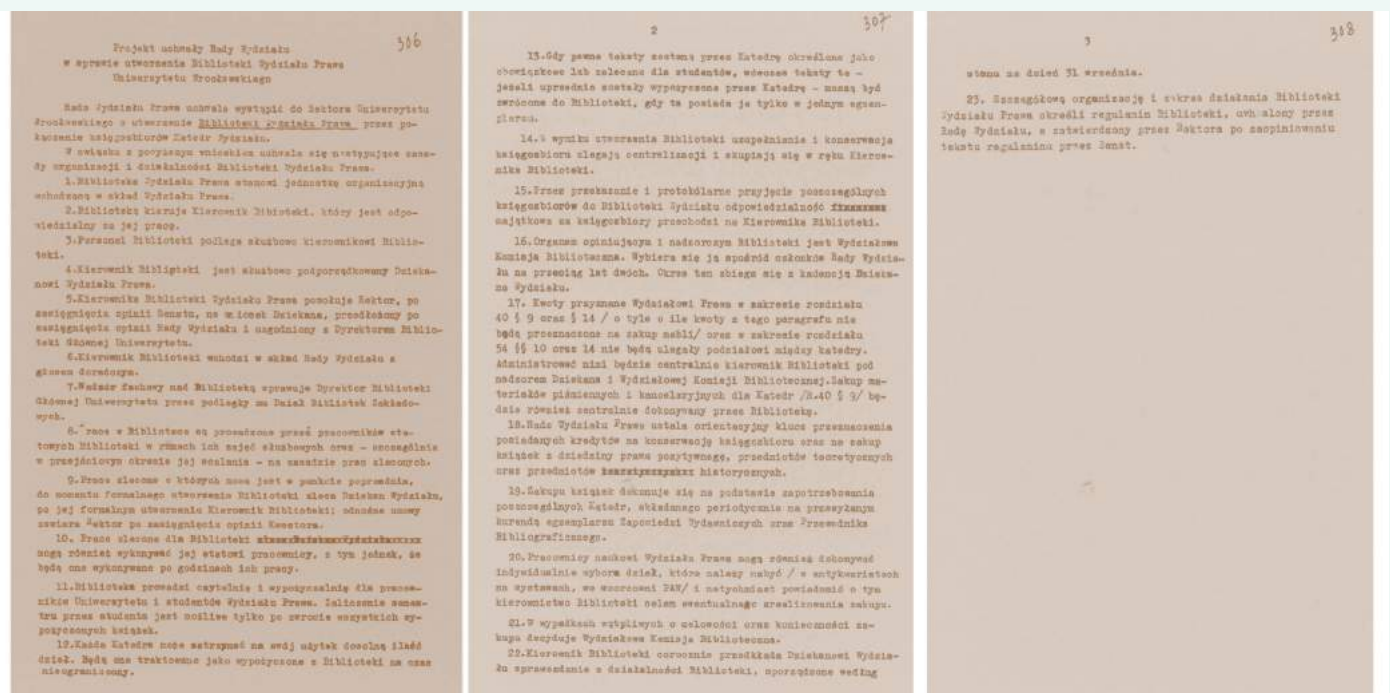
Marta Godlewska
Karina Sołtysiak

Bibliografia:

1. Adam L., *Z Podkarpacia do Wrocławia*, [w:] M. Markowski (red.), *Trudne dni (Wrocław 1945 r. we wspomnieniach pionierów)*, Wrocław 1961, t. 2, s. 163–167.
2. Byliński J., *Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji*, [w:] K. Jonca, *Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego 1945–1995*, Wrocław 1996, s. 56–60.
3. Górna B., *Z kart historii*, [w:] B. Górna i in., *Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1961–2005*, Wrocław 2005, s. 23–71.
4. Górna B., Zięba W., *Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w nowej siedzibie*, [w:] J. Czyrek, B. Górna (red.), *Z problemów bibliotek naukowych Wrocławia. Biblioteki – bibliotekarze – czytelnicy*, Wrocław 2005, s. 11–22.

³ Według danych statystycznych za rok 2021 wielkość księgozbioru wynosi dokładnie 178 572 wol. wydawnictw zwartych, 59 449 wol. wydawnictw ciągłych, w tym 1864 tytułów czasopism.

5. Hubert S., *Wydział Prawa i Administracji*, [w:] W. Floryan (red.), *Uniwersytet Wrocławski w latach 1945–1970*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970, s. 101–150.
6. Kaletowa L., *Bibliotheca Viva. Opowieść o 200-letnich dziejach i zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu*, Wrocław 2020.
7. Kosik J., *Z życia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego*, [w:] *Życie Uniwersytetu. 40-lecie Uniwersytetu Wrocławskiego 15 listopada 1945 – 15 listopada 1985*, Wrocław 1985, s. 10, 16.
8. Kulczyński S., *Udział Wrocławia w odbudowie nauki polskiej*, Wrocław 1955.
9. Ławniczak A., Juchniewicz T., *Prawo państwowe na Uniwersytecie Wrocławskim do 1969 r.*, „Pa-mięć i Przyszłość” 2021, nr 1, s. 49–54.
10. Nowacki K., *Zarys dziejów prawa na Uniwersytecie Wrocławskim*, Wrocław 2003.
11. *Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego*, wybór i oprac. Z. Kegel i in., Wrocław 2002.

Projekt uchwały RW w sprawie utworzenia Biblioteki oraz zasady gromadzenia zbiorów, 1970

Zasady gromadzenia zbiorów przez Bibliotekę Wydziału Prawa i Administracji Uniw. Wrocław.	
/uchwała Komisji Bibliotecznej Wydziału Prawa i Administracji UWr. z dn. 11.XII.1969 r./	
1. Biblioteka dokonuje zakupów książek i prawniczych czasopism:	5. Bibliotekę należy opiniować Komisja Biblioteczna w razie wątpliwości co do celowości zakupu, lub ilości egzemplarzy. Opinia Komisji jest wiążąca.
a/ z własnej inicjatywy	6. Komisja Biblioteczna ustala wykazy dzieł importowanych i prawniczych czasopism.
b/ na podstawie danych i wniosków pracowników naukowych Wydziału	7. W celu zapewnienia planowego zaopatrzenia Biblioteki w potrzebne studentom podręczniki i materiały, postuluje się dostarczenie Biblioteczce przed początkiem roku akademickiego aktualnych wykazów polecających podręczników i materiałów. Wykazy powinny być aktualizowane i zawierać dane o ilości sztukach studiów stacjonarnych i zaocznych.
2. Druki swarte nabywa się w zależności od ich rodzaju w następującej ilości:	8. Powyższe zasady gromadzenia zbiorów stosuje się odpowiednio przy wypożyczeniu dzieł ze zbiorów nie opracowanych. Jeżeli dzieło mało wiele wydań nie zmienionych, to kompletuje się w zasadzie tylko wydanie ostatnie lub najlepiej zachowane egzemplarze. Dzieła mniejszej wartości kompletuje się w zasadzie tylko w ostatniego dostępnego wydania, nawet w wypadku istnienia kilku wydań zmienionych.
a/ podręczniki: 1 egz. na 5 do 10 studentów studiów stacjonarnych	
b/ inne materiały obowiązkowe, z wyjątkiem tekstów ustaw dostępnych w sprzedaży: tak jak podręczniki.	
c/ materiały pomocnicze: 5 do 10 egzemplarzy	
d/ komentarze, systemy, zbiory przepisów: 3 do 5 egz., a z następnych nie zmienionych wydań 1 do 3 egz.	
e/ encyklopedie ogólne i specjalne, słowniki polskie, bibliografie: 1 do 5 egz.	
f/ podstawowe słowniki ogólne i specjalne, obcojęzyczne: 3 do 5 egz.	
g/ nie wymienione wyżej słowniki ogólne i specjalne: 1 do 3 egz.	
h/ umowy, pisma procesowe itp.: 1 do 5 egz.	
i/ monografie polskie z dziedziny prawa i administracji: 3 egz.	
j/ opracowania /systemy i monografie/ z dziedziny historii, ekonomii, filozofii, socjologii, psychologii, demografii i nauk pomocniczych wymienionych dyscyplin: 1 do 3 egz.	
k/ pamiętniki, wspomnienia dotyczące osób najnowszych: 1 do 2 egz.	
l/ dzieła importowane na dwiery: w zasadzie 1 egz.	
m/ publikacje obcojęzyczne /wydane w kraju i za granicą/: 1 do 2 egz.	
3. Zasady podane wyżej stosuje się odpowiednio do dalszych zmienionych wydań dzieł. Wydań zmienionych nabywa się po 1 egz., lub uzupełnia się brakuje ilości egzemplarzy.	
4. Wymagania w sprawie zakupu książek i prawniczych czasopism należy zgłaszać na bieżąco, podając dane bibliograficzne, autor, tytuł, rok i miejsce wydania, wydawcę, a dla czasopism także częstotliwość ukazywania się. W miarę możliwości należy podać cenę. Zgłoszenie dopłaty może być dokonane przez wskazanie odpowiedniej pozycji katalogu wydawniczoego. Jeżeli dane dzieło nie należy do podręcznika, materiału obowiązkowego, lub pomocniczego dla studentów - należy podać ilość sztukach studiów stacjonarnych i zaocznych.	

Przyjaciele Biblioteki Wydziałowej

W pierwszych, niezmiernie trudnych, powojennych latach działalności Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego do przyjaciół Biblioteki zaliczyć można profesorów: Kamila Stefkę, Iwonę Jaworskiego, Tadeusza Bigę, Andrzeja Mycielskiego, Wincentego Stysia, Seweryna Wystoucha, Witolda Świdę, Franciszka Longchamps, Lesława Adama. W tym czasie odbudowywano miasto z ruin i organizowano życie naukowe. Zbierano z ulic, zasypanych piwnic i opuszczonych mieszkań porożrzucany księgozbiór mający jakąś wartość naukową.

Profesor **Wincenty Styś** (1903–1960) jako ekonomista twierdził, że istnienie wielu bibliotek zakładowych i katedralnych na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego jest bardzo nieekonomiczne i generuje niepotrzebne dodatkowe wydatki w budżecie uczelni. W każdej z wyżej wspomnianych bibliotek, zgodnie z wytycznymi ówczesnych władz, obowiązkowo musiały znaleźć się dzieła klasyków oraz teoretyków marksizmu i leninizmu, ten sam zestaw encyklopedii i słowników, podstawowych czasopism prawniczych, a także innych pozycji niezbędnych w księgozbiorze podręcznym. Nie zawsze były one fachowo opracowane, a personel odpowiednio przeszkolony. Ówczesne kadry cechowała zbyt duża fluktuacja, aby w ich szeregach mogła wykształcić się prawdziwa kultura biblioteczna.

Wincenty Styś postulował stworzenie jednej centralnie zarządzanej biblioteki wydziałowej zamiast istniejących 12, z których niemalże każda była zarządzana w inny sposób. Proponował, aby w nowo utworzonej placówce księgozbiór poszczególnych instytutów i katedr stanowiły działy zawierające literaturę odzwierciedlającą dane dziedziny prawa. Kadra naukowa, dotychczas zajmująca się z doskoku administrowaniem małych bibliotek, miałaby więcej czasu na pracę badawczą i dydaktyczną. Wincenty Styś wyrażał opinię, iż wspólna, porządnie prowadzona biblioteka, przyczyniłaby się do integracji dyscyplin naukowych występujących na Wydziale. Profesor proponował, aby parter i pierwsze piętro budynku A przeznaczyć na pomieszczenia biblioteczne, gdzie magazyn główny znajdowałby się na parterze, zaś czytelnia dla studentów i biblioteka podręczna (dla pracowników naukowych) na pierwszym piętrze.

Scaleniem bibliotek zakładowych, tuż po śmierci prof. Wincentego Stysia, zajął się **Kazimierz Orzechowski** (1923–2009) – ówczesny dziekan, który swoją funkcję sprawował w latach 1960–1962. Zaproponował, aby Biblioteka stanowiła odrębną jednostkę organizacyjną na Wydziale, zarządzaną przez kierownika służbowo podporządkowanego dziekanowi. Miałaby zawiadywać zarówno czytelnią, jak i wypożyczalnią, a nadzór merytoryczny sprawowałby dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej przez podległy mu Dział Bibliotek Zakładowych. Kazimierz Orzechowski zaproponował zaadaptowanie piwnic budynku A na magazyny biblioteczne oraz takie dostosowanie systemu oświetlenia elektrycznego, aby z łatwością można było odnaleźć poszukiwane dzieła.

Projekt Kazimierza Orzechowskiego zakładał rozmieszczenie księgozbioru magazynowego według jego numerów w księdze inwentarzowej (*numerus currens*). Zastosowanie takiego układu ułatwiło włączanie na półki zwracanych dzieł, a także znacząco usprawniło przeprowadzanie kontroli zbiorów. Powyższy system wykluczył także swobodne wejście osób spoza personelu bibliotecznego do przepastnych magazynów książki, zaś realizacją zamówionych dzieł zajmował się odtąd tylko uprawniony magazynier biblioteczny.

Przez wszystkie lata pracy na Wydziale Kazimierz Orzechowski dał się poznać jako człowiek życzliwy innym ludziom. Bibliotekę otaczał szczególną estymą, a pracujący tam mogli liczyć na jego pomoc. Profesor pamiętał o Dniu Bibliotekarza (8 maja) – zawsze przynosił wtedy słodkie obdarowując świętujących. Często brał udział w spotkaniach w księżnicy i do niemalże ostatnich dni swego życia korzystał z jej zasobów.

Jadwiga Lewińska, wtedy początkująca pracowniczka, tak wspomina swoje pierwsze spotkanie z Profesorem w wydziałowej Bibliotece: „Rzecz działa się pod koniec lat osiemdziesiątych XX w.

Jako początkująca bibliotekarka miałam swój pierwszy całkowicie samodzielny dyżur popołudniowy w czytelni. Zanim to nastąpiło, kierowniczką poinstruowała mnie, aby pod żadnym pozorem nie pozwolić ABSOLUTNIE NIKOMU wejść do magazynu. Wszystko szło bez zakłóceń do momentu, gdy nieznany mi wcześniej, nobliwy starszy pan, jak gdyby nigdy nic, skierował swe kroki do tego pomieszczenia. Pomna wcześniejszego *dictum* czym prędzej podbiegłam do niego, by uniemożliwić mu wejście do Hadesu (jak żartobliwie nazywaliśmy magazyn). Na to Pan Profesor z rozbijającym uśmiechem odparł mi: »Dziecko kochane, ja tę bibliotekę tymi oto rękami tworzyłem i wszystkie te książki zwoziłem z całej Polski w czasach, gdy Ciebie jeszcze na świecie nie było«. Oczywiście, nie chcąc wszczynać awantur, wpuściłam go do tego pomieszczenia. Całą noc jednak nie spałam spokojnie, rozmyślając o tym, że niestety nie udało mi się tak do końca spełnić wymogów regulaminu służbowego i co to będzie gdy...? Najczarniejsze myśli kłębiły mi się po głowie... Nazajutrz rano zdałam relację szefostwu z tego wydarzenia, na co kierowniczka odrzekła mi: »To jest przyjaciel naszych zbiorów i Jego ten zakaz nie dotyczy«. I bądź tu, człowieku, mądry...”

Profesor Kazimierz Orzechowski traktował z szacunkiem i uwagą wszystkie spotkane osoby i zawsze znalazł czas, aby z każdym, tak po ludzku, porozmawiać. Wielokroć podkreślał, że takiej postawy życiowej nauczył się od swego Mistrza – profesora Seweryna Wystoucha.

Niewątpliwie, jedną z osób, która miała wielki wpływ na kształt Biblioteki był dr **Jerzy Chodorowski** (1920-2011). Jako bibliotekarz, a w późniejszym czasie także jako naukowiec, we wszelkich działaniach zawsze pamiętał i wspierał Bibliotekę oraz byłych współpracowników, dążąc do ciągłego rozwoju i doskonalenia placówki. Swoją karierę na Uniwersytecie Wrocławskim rozpoczął w 1960 r., kiedy to zatrudnił się w bibliotece Katedry Ekonomii Politycznej. Z początku pracował na umowę zlecenia, a do jego zadań należało porządkowanie zbiorów Katedry (liczącej wtedy 20 tys. woluminów) oraz katalogowanie niedawno zakupionych pozycji. Z racji tego, że sprawdził się w tej roli znakomicie, już w czerwcu tego samego roku został zatrudniony jako pełnoetatowy bibliotekarz.

Gdy Rada Wydziału Prawa w styczniu 1961 r. podjęła uchwałę o scaleniu 12 bibliotek katedralnych i przekształceniu ich w jedną, wydziałową, wszczęto dyskusję na temat pracowników, którzy mieliby przeprowadzić całą operację. Dziekan Kazimierz Orzechowski poinformował, że trzech bibliotekarzy zatrudnionych do tej pory w katedrach zostanie przeniesionych do nowo utworzonej biblioteki wydziałowej. Wśród wspomnianej obsady znalazł się również Jerzy Chodorowski.

Zmiana struktury bibliotek katedralnych na centralną wiązała się z ogromnym nakładem pracy bibliotekarzy. Trzeba było nie tylko przearanżować przeznaczone do tego celu pomieszczenia biurowe na biblioteczne, ale także – przede wszystkim – scalić zbiory: od nowa opracować ponad 100 tys. woluminów, założyć księgi inwentarzowe i akcesyjne, stworzyć katalogi itp. Pomimo ogromu pracy przypadającej mu w udziale Jerzy Chodorowski zapisał się w pamięci użytkowników jako oddany bibliotekarz, który wiele swojego czasu poświęcał na konstruktywny i żywiłowy kontakt z czytelnikiem. O uznaniu dla jego pracy świadczy m.in. powierzenie mu przez ówczesnego rektora, Witolda Świdę, obowiązków kierownika Biblioteki Wydziału Prawa. Miało to miejsce w połowie grudnia 1963 r. na wniosek dyrekcji Biblioteki Uniwersyteckiej. Nie czując się komfortowo w roli zawiadującego zespołem, funkcję tę przyjął bardzo niechętnie i z zastrzeżeniem, że będzie zarządzał placówką tylko przez miesiąc. Ostatecznie trwało to nieco dłużej, do końca marca 1964 r. Jeszcze przez rok od momentu zrzeczenia się funkcji p.o. kierownika biblioteki Jerzy Chodorowski pracował na stanowisku starszego bibliotekarza. Po tym czasie został zatrudniony jako starszy asystent naukowy w Katedrze Historii Państwa i Prawa Polskiego i od tej pory jego kariera rozwijała się w tym kierunku. Mimo to w 1972 r. powołano go na członka podkomisji bibliotecznej, co podkreśla jego dalsze zaangażowanie w sprawę Biblioteki.

Wraz z biegiem czasu i pomimo zmiany stanowisk i charakteru swojej pracy nadal służył Bibliotece ogromną wiedzą, dbał o jej rozwój i obdzielał pracowników cennymi radami. Od 1968 do 1990 r. brał udział w posiedzeniach Wydziałowej Komisji Bibliotecznej; jako ekspert i znawca tematu przejął też opiekę nad katalogiem rzeczowym. Uczestniczył w projekcie dotyczącym selekcji księgozbioru i został

koordynatorem jednej z grup pracowników naukowych dokonujących tej selekcji, wraz z Kazimierzem Orzechowskim i Janem Selwą. Do licznych zasług Jerzego Chodorowskiego należało także opracowanie zasad gromadzenia księgozbiorów oraz pomoc w podejmowaniu decyzji o zakupie wartościowych zagranicznych książek i czasopism. Był także członkiem komisji oceniającej straty poczynione na księgozbiorze przez czytelników i decydującej o dalszym postępowaniu z tym związanym – rozważano, czy zbiory nieoddane (pomimo licznych monitów) były na tyle cenne, że należało odzyskać je drogą sądową, czy może lepszym rozwiązaniem byłoby wykreślenie ich z inwentarza. Na jego prośbę Biblioteka otrzymała również kserograf do czytelnicy, gdyż brak tego narzędzia powodował liczne zniszczenia w księgozbiorze – zdesperowani studenci bez możliwości powielenia potrzebnej im pozycji wyrwali z niej kartki, szkodząc takim działaniem pozostałym użytkownikom.

W pamięci bibliotekarzy Jerzy Chodorowski zachował się jako dystyngowany starszy pan, traktujący każdego z szacunkiem, niezależnie od pozycji zawodowej, a przy tym nienarzucający się nikomu i skromny. Po odejściu na emeryturę w dalszym ciągu brał czynny udział w życiu Biblioteki, służąc radą, dobrym słowem i zawsze pamiętając o byłych współpracownikach.

Również dziekan urzędujący w następnych latach i w innej już rzeczywistości politycznej wsłuchiwał się w oczekiwania i potrzeby bibliotekarzy oraz nie szczędził środków finansowych, które przyczyniły się do powstania jednej z największych polskich bibliotek wydziałowych.

Wśród zasłużonych dla Biblioteki nie sposób pominąć prof. **Jana Kosika** (1919–2008), który trafił na Uniwersytet w roku 1947, ukończył studia prawnicze i kontynuował swoją karierę na uczelni.

W roku otwarcia czytelnicy wydziałowej Jan Kosik pełnił funkcję prodziekana Wydziału Prawa (1962–1964), natomiast potem przez dwie kadencje był dziekanem (1964–1972). Trzeba przyznać, że Profesor nie trafił na łatwy okres kształtowania się Biblioteki, ale mimo trudności nie zaniechał działań mających na celu usprawnienie jej funkcjonowania.

Jan Kosik przyjmował na umowę zlecenia pracowników, którzy pomogliby w katalogowaniu i opracowywaniu materiałów, a ponadto apelował o powołanie specjalnej komisji, której członkowie znaliby język niemiecki, by mogli dokonać selekcji niemieckojęzycznych druków. Kolejną poważną sprawą były pomieszczenia biblioteczne, a zwłaszcza magazyny w piwnicach, które nie nadawały się do przechowywania książek. Dziekan Kosik pisał wnioski z prośbami o zorganizowanie zespołu specjalistów, który oceniłby stan magazynów i zlecił odpowiednie prace zabezpieczające zbiory oraz zajął się planowaniem remontu piwnic. Powoli te starania przynosiły efekty – część magazynów osuszono i przebudowano.

Również bardzo znana wśród pracowników i studentów Wydziału jest „Kosikówka”, czyli dobudówka do budynku A. Prace nad nią zakończono w latach 1968–1969. W nowej lokacji miejsce znalazły pomieszczenia biblioteczne – m.in. czytelnia, pracownia naukowa i wypożyczalnia. W połowie lat 70. zabrakło miejsca na materiały, więc Prof. Kosik podejmował dalsze starania na rzecz rozbudowy Biblioteki (m.in. prośby finansowe na zakup odpowiedniego sprzętu, wózków, drabinek itp. Niestety, nie wszystko udało się załatwić). To jemu zawdzięczamy także sprawniejszą pracę Komisji Bibliotecznej – opracowała zasady gromadzenia zbiorów. Nadzorował kompletowanie czasopism, zwracał uwagę na przeprowadzanie okresowego skontrum, domagał się przestrzegania zasady niewypożyczania czasopism poza bibliotekę, a także oponował przeciwko podwyższeniu cen w uniwersyteckiej pracowni introligatorskiej. Profesorowi zależało również na dobrych pracownikach, dlatego osobiście brał udział w doborze kadry. Wyliczył, że w tak dużej placówce powinno pracować 12 osób, występował więc o etaty oraz dbał o dalszy rozwój zawodowy pracowników (np. zachęcając do udziału w szkoleniach).

Po kadencji dziekańskiej nie zaniechał prac nad poprawą stanu biblioteki: od 1972 r. był członkiem Komisji Bibliotecznej, a także udzielał się w Bibliotece Uniwersyteckiej – od 1988 r. przewodniczył Społecznemu Komitetowi Budowy Nowej Biblioteki Uniwersyteckiej i zorganizował zbiórkę na rzecz jej budowy. Na pamiątkę zasług Jana Kosika nasza wydziałowa czytelnia nosi jego imię.

Prof. **Zdzisław Kegel**, który w latach 1996–2002 był Dziekanem Wydziału Prawa i Administracji zawsze miał bardzo dobry kontakt z Biblioteką i jej pracownikami. Od stycznia 1998 r., kiedy to Zarządzeniem Rektora UWr (72/97) Biblioteka została podporządkowana pod względem finansowym oraz organizacyjnym Dziekanowi, a merytorycznym – Dyrektorowi Biblioteki Uniwersyteckiej, współpraca na linii dziekan–biblioteka nabrała innego wymiaru. W 1997 r. prof. Zdzisław Kegel, mając na uwadze przyszłą komputeryzację biblioteki, powołał na pełnomocnika ds. Biblioteki dr. **Artura Preisnera**, którego zadaniem było przeprowadzenie tego procesu. Niestety lipcowa powódź w 1997 r. trochę to opóźniła. Ten niszczycielski żywioł przyniósł niepowetowane straty w strukturze technicznej, jak i przede wszystkim w księgozbiorze. Dziekan w pierwszej kolejności musiał zmierzyć się z następstwami tej katastrofy i usunięciem tychże. Kierowanie złożonymi pracami remontowymi oraz nadzór nad projektem nowych pomieszczeń dla Biblioteki również przypadły dr. Arturowi Preisnerowi. Dziekan starał się, wiedząc, że stale rosną rzeszę czytelników, o dodatkowe pomieszczenia i dodatkową powierzchnię dla potrzeb Biblioteki. Efektem tych działań było uruchomienie pod koniec 1998 r. w budynku C nowej czytelni komputerowej i naukowej, w której oprócz stanowisk komputerowych znajdował się księgozbiór podręczny podstawowych czasopism i podręczników prawniczych. Dziekan Zdzisław Kegel osobiście wielokrotnie odwiedzał remontowane pomieszczenia magazynowe w budynku A, oddane do normalnego użytkowania dosłownie rok po powodzi. Magazyny biblioteczne zostały gruntownie odremontowane i wyposażone w nowe regały. Prof. Zdzisław Kegel nie szczędził środków finansowych na zakup zagranicznych publikacji naukowych, jak również na dalsze unowocześnianie warsztatu pracy bibliotekarzy. Na potrzeby społeczności akademickiej rozbudowano czytelnię główną w budynku A – do 112 miejsc (poprzednio 72 miejsca). Najpoważniejszą inwestycją w czasie kadencji Dziekana była budowa nowoczesnego obiektu dydaktycznego na rogu ulic Uniwersyteckiej i Kuźniczej, który w przyszłości miał służyć Bibliotece wydziałowej. Uroczyste otwarcie gmachu odbyło się w grudniu 2002 r. (kadencja prof. Marka Bojarskiego). Trzy piętra były przeznaczone dla naszej instytucji. Ta troska o Bibliotekę, która jest integralną częścią Wydziału od ponad 20 lat, zawsze przyświecała prof. Zdzisławowi Keglowi. Opiekuńczo podchodził do spraw bibliotecznych, miał czas na rozmowy z bibliotekarzami, był dobrym duchem biblioteki.

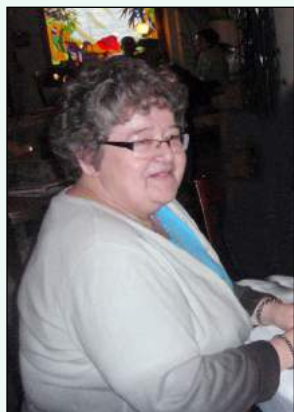

Warto w tym miejscu przywołać także pełną życzliwości i szacunku dla bibliotekarzy postawę wspomnianego wyżej prof. **Marka Bojarskiego** – Dziekana Wydziału (2002–2008) i Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego (2008–2016). Jego kontakty z Biblioteką wydziałową sięgają końca lat 60. XX w., kiedy jako świeżo upieczony pracownik naukowy wspomagał pracę bibliotekarzy w tzw. (obowiązkowych wówczas) dyżurach asystenckich. Jak wspomina prof. Maria Majerowicz, chętnych do tego zajęcia nie było wielu, gdyż była to ciężka praca fizyczna polegająca na kontakcie z książkami pokrytymi wieloletnim, często jeszcze wojennym, kurzem i brudem. Wykonywano ją w warunkach iście spartańskich, w najdalszym zakamarku magazynu, przy słabym oświetleniu i złej wentylacji pomieszczenia. Każdą książkę trzeba było wziąć do ręki, dokładnie obejrzeć, wytrzepać z kurzu. Zbiory te leżały na podłodze w potwornym nieładzie i olbrzymiej ilości. Marek Bojarski nie bał się tej ciężkiej i brudnej pracy, nie zrażały go też problematyczne warunki do działania. Po latach zajęcia w bibliotece wspomina z sentymentem i nie wyrzuca nikomu niedogodności towarzyszących wykonywaniu tej trudnej pracy od podstaw.

Jego następcą – Dziekan **Włodzimierz Gromski** – także zapisał się w pamięci bibliotekarzy jako zaangażowany czytelnik. Pod koniec lat 80., będąc młodym i początkującym pracownikiem naukowym, niemalże wszystkie popołudnia i wieczory spędzał nad doktoratem w tzw. czytelni profesorskiej. Po latach, już jako Dziekan (2012–2017), wspierał Bibliotekę i nie żałował funduszy ani na zakup książek, ani na różne formy aktywności zawodowej bibliotekarzy, takich jak udział w konferencjach i wyjazdach szkoleniowych oraz kursach nauki języka angielskiego, niezbędnego w ciągłym kontakcie ze studentami z zagranicy.

Także następcy wyżej wspomnianych dziekanów naszego Wydziału dbali o dobro Biblioteki i interesowali się jej potrzebami, takimi jak finansowanie zakupu nowych książek, czasopism bieżących oraz elektronicznych baz danych.

Osobą przyjazną Bibliotece, która trwale zapisała się w pamięci starszych pracowników naukowych Wydziału, poprzez wyjątkowe zaangażowanie, rzetelne wypełnianie obowiązków zawodowych oraz wyjątkowe podejście i życzliwość do studentów oraz kadry dydaktycznej, była prof. **Maria Pidtypczak-Majerowicz**. Na Wydziale Prawa była zatrudniona od 1969 r. do 1972 r. i przez ten okres dała się poznać jako zawsze profesjonalnie przygotowana do pomocy, energiczna, wesoła i uśmiechnięta, przyjazna dla wszystkich użytkowników Biblioteki, niezależnie od ich wieku oraz pozycji zawodowej. Chętnie towarzyszyła asystentom na obowiązkowych dyżurach w Bibliotece, służąc pomocą i często fizycznie pomagając, za co nie otrzymywała, w przeciwieństwie do młodych adeptów nauk prawnych, dodatkowego wynagrodzenia. Profesor Zofia Sienkiewicz tak wspomina Marię Pidtypczak-Majerowicz: „najwspanialsze moje wspomnienia wiążą się z wypożyczalnią biblioteki. Panująca w niej atmosfera stworzona przez Panią Profesor [...] była tak przyjazna i życzliwa, że skłaniała do częstych odwiedzin nie tylko w celu wypożyczenia książek. Często spotykaliśmy się tam z kolegami na rozmowach o naszej pracy naukowej, sytuacji zawodowej oraz różnych prywatnych problemach”.

Nawet po swoim odejściu z Wydziału i awansie na stanowisko zastępcy Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej, a później pracownika naukowo-dydaktycznego Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego, utrzymywała kontakty z pracownikami naukowymi i kolegami po fachu. Oprócz pełnienia wielu funkcji zawodowych oraz aktywności na polu badawczym wchodziła w skład Komisji Egzaminacyjnej do Przeprowadzenia Postępowania Kwalifikacyjnego dla Kandydatów na Dyplomowanego Pracownika Dokumentacji i Informacji Naukowej i przez wiele lat prowadziła spotkania z kandydatami przygotowującymi się do tego egzaminu. Była też *spiritus movens* Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich – gremium integrującego środowisko zawodowe bibliotekarzy, gdzie chętnie dzieliła się swoim doświadczeniem dydaktycznym oraz udzielała merytorycznych wskazówek dotyczących publikowania prac naukowych z dziedziny informacji naukowej.

Również inni pracownicy naukowcy, wśród nich prof. Elżbieta Kundera, prof. Zofia Sienkiewicz, prof. Urszula Kalina-Prasznica, chętnie wspierali Bibliotekę. Na przestrzeni lat spośród pracowników naukowych wiernie przychodzących do czytelni można było zauważyć profesorów Włodzimierza Gutekunst, Franciszka Longchamps, Karola Joncę, Jana Kolasę, Jana Kosika, Kazimierza Kocotę, Henryka Mądrzaka, Kazimierza Orzechowskiego, Artura Preisnera, Jana Selwę, Witolda Świdę, Karola Wolfkego, docentów Stefana Kaletę, Jerzego Chodorowskiego, Wiesława Sameckiego, mgr Hannę Kilijan.

Przyjaciele Biblioteki często osobiście albo przez spadkobierców przekazywali swoje kolekcje książek i tym samym pomnażali nasze zasoby. Tą drogą uzupełniono przedwojenny księgozbiór od profesorów Tadeusza Bigi i Michała Wyszyńskiego. Nasza placówka wzbogaciła się o cenne publikacje po zmarłych pracownikach, wśród których byli: Tomasz Afeltowicz, Bogusław Banaszak, Jan Boć, Jerzy Chodorowski, Janina Dąbrowa, Teresa Janasz, Karol Jonca, Jan Jończyk, Zdzisław Juchymiuk, Zdzisław Kegel, Lidia Klat-Wertelecka, Alfred Klein, Artur Kozak, Kazimierz Orzechowski, Zygmunt Masternak, Konrad Nowacki, Franciszek Połomski, Marcin Winiarski, Władysław Zamkowski. Obecni i emerytowani także przekazują nam część swoich zbiorów, m.in. profesorowie: Marek Bojarski, Jacek Gołaczyński, Włodzimierz Gromski, Leonard Górnicki, Urszula Kalina-Prasznica, Karol Kiczka, Leon Kieres, Zdzisław Kuboń, Janina Elżbieta Kundera, Marek Maciejewski, Wiesława i Marcin Miemcowie, Leon Olszewski, Stanisław Rogowski, Zygfryd Siwik i Krzysztof Wójtowicz. Wiele woluminów związanych z prawem unijnym dostarczył z Brukseli Michał Rynkowski. Również inni angażują się, wspierając działalność Biblioteki, wśród nich należy wymienić: Ryszarda Balickiego, Rafała Cieślę, Mariusza Jabłońskiego, Macieja Marszał.

Nieocenionymi darczyńcami są również: Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego, C.H. Beck, Wolters Kluwer, Biblioteka Litewskiej Akademii Nauk im.

Wróblewskich (Wilno), Biblioteka Uniwersytetu im. Michała Römera (Wilno) oraz Zakład Narodowy im. Ossolińskich (który również użyczył BWPAE specjalistycznych kontenerów do transportu książek podczas przeprowadzki do nowej siedziby).

Bez wahania można stwierdzić, że Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w swych powojennych dziejach zawsze miała i ma prawdziwych przyjaciół, wspierających ją w trudnych chwilach i chętnie korzystających z jej zasobów.

Bibliografia:

1. Bojarski M., *Pani Profesor Maria Pidłypczak-Majerowicz – książka Jej życiową pasją*, [w:] J. Czyrek, B. Górna (red.), *Pro bibliothecarum et bibliothecariorum bono: księga pamiątkowa z okazji 70. urodzin Profesor Marii Pidłypczak-Majerowicz*, Wrocław 2016, s. 42.
2. Górna B., *Profesor Kazimierz Orzechowski – założyciel wydziałowej biblioteki prawniczej*, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie” 2009, s. 406-418.
3. Górna B., *Przyjaciele wrocławskiej biblioteki prawniczej*, [w:] J. Sawicki, K. Łucarz (red.), *Na styku prawa karnego i prawa o wykroczeniach: zagadnienia materialnoprawne oraz procesowe: księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Markowi Bojarskiemu*, Wrocław 2016, t. 2, s. 311-321.
4. Górna B., *Jan Kosik – opiekun Biblioteki Wydziału Prawa*, [w:] P. Machnikowski (red.), *Prace z prawa cywilnego: dla uczczenia pamięci Profesora Jana Kosika*, „Acta Universitatis Wratislaviensis”, Prawo CCCVIII, Wrocław 2009, s. 183-194.
5. Górna B., Pidłypczak-Majerowicz M., *Jerzy Chodorowski – człowiek, bibliotekarz, naukowiec. Jerzy Chodorowski w świetle dokumentów Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego i Biblioteki Wydziału Prawa*, „Z Problemów Bibliotek Naukowych Wrocławia. Osobowości Wrocławskiego Bibliotekarstwa” 2008, nr 7, s. 69-88.
6. Górna B., Zięba W., *Uroczystości poświęcone Profesorowi Janowi Kosikowi*, „Przegląd Uniwersytecki” 2010, nr 9, s. 19-20.
7. Kremis J., *Jan Kosik*, [w:] L. Lehmann, M. Maciejewski (red.), *Pamięci zmarłych profesorów i docentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1945-2020*, Wrocław 2020, s. 212-222.
8. Pidłypczak-Majerowicz M., *Profesor Marek Bojarski i książki*, [w:] J. Sawicki, K. Łucarz (red.), *Na styku prawa karnego i prawa o wykroczeniach: zagadnienia materialnoprawne oraz procesowe: księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Markowi Bojarskiemu*, Wrocław 2016, t. 2, s. 352-353.
9. Sienkiewicz Z., *O wspólnych latach z Marysią*, [w:] J. Czyrek, B. Górna (red.), *Pro bibliothecarum et bibliothecariorum bono: księga pamiątkowa z okazji 70. urodzin Profesor Marii Pidłypczak-Majerowicz*, Wrocław 2016, s. 45-46.

Marta Godlewska
Tadeusz Juchniewicz
Jadwiga Lewińska
Karina Sołtysiak

Biblioteka w czasie powodzi tysiąclecia

W lipcu 1997 r., 25 lat temu, katastrofalna powódź, która nawiedziła Wrocław, nie oszczędziła Biblioteki wydziałowej. Dnia 7 lipca Wojewódzki Komitet Przeciwpowodziowy nie zapowiadał możliwości wystąpienia powodzi dla województwa wrocławskiego. Ta błędna analiza sytuacji przesunęła o dwa dni ogłoszenie najwyższego stopnia zagrożenia powodziowego we Wrocławiu. Na dni 9–11 lipca przypadał okres bezpośredniej groźby zalania miasta. Powołano Uniwersytecki Komitet Przeciwpowodziowy (UKP), którym kierował prorektor ds. ogólnych prof. Władysław Dynak. Komitet miał za zadanie ochronę ludzi i zabezpieczenie majątku Uniwersytetu przed powodzią. Wspólnie z dziekanami i kierownikami jednostek wytypowano 19 obiektów najbardziej narażonych na zalanie, szczególnie znajdujące się w nich piwnice. Wśród nich były m.in.: Archiwum UW, Biblioteka Uniwersytecka, Biblioteka na Piasku czy filia Muzeum Mineralogicznego.

W Bibliotece WPA (od 2001 r. WPAE) księgozbiór w większości znajdował się w piwnicy budynku A. W dniu powołania UKP (10 lipca) podjęto akcję przeniesienia książek z najniższych półek na wyższe. Następnego dnia prace zostały ukończone, w magazynach do wysokości 40 cm od podłoża nie było już zbiorów. Brakowało niestety oficjalnych zarządzeń odnośnie do ewakuacji dokumentów, a przemieszczenie takiej ilości książek i czasopism zawsze wiąże się z częściową destrukcją tychże. W sobotę 12 lipca ponad siedmiometrowa fala powodziowa wlała się do Wrocławia. Kierownik Biblioteki, Janusz Byliński, został powiadomiony przez Obronę Cywilną (OC) o zagrożeniu zalania zbiorów bibliotecznych. Dzięki informacji radiowej szybko zorganizowano pomoc przy ewakuacji dalszej części księgozbioru. Na apel stawili się niewiele osób z Wydziału, jednakże pod wieczór już kilkudziesięciu pracowników ratowało Bibliotekę. Przenoszenie dokumentów przedłużyło się do niedzieli 13 lipca. Udało się je rozmieścić w bezpiecznych punktach (dotyczyło to w większości czasopism polskich i zagranicznych oraz książek z magazynów B, C, E i F). Nie można było przenieść wszystkich zbiorów, brak wolnego miejsca był zasadniczym problemem. Niestety, woda podskórna wdarła się do magazynów bibliotecznych około godz. 6 rano tegoż dnia. Pomieszczenia zostały zalane wodą, która dostała się tam przez kanały burzowe. Do wysokości 1,2 m zamoczeniu uległo 10–12 tys. woluminów zbiorów bibliotecznych. Dużą część tej kolekcji stanowiły dublety i druki zbędne, jednakże ok. 3 tys. wartościowych egzemplarzy zostało uszkodzonych, z czego niewielką część udało się po jakimś czasie odrestaurować i udostępnić czytelnikom.

Z całą pewnością można dzisiaj stwierdzić, że lokalizacja zasadniczej części zbiorów bibliotecznych w piwnicach zaadaptowanych na magazyny była bardzo niefortunna. Również nie był opracowany plan działania Biblioteki w obliczu takiej katastrofy (przede wszystkim ewakuacji najcenniejszych druków). Czarę goryczy dopełnił w tym krytycznym okresie remont budynku A, który bardzo utrudnił dyslokację uratowanego księgozbioru. Najważniejszą kwestią w tym czasie było wypompowanie wody z magazynów, tylko wtedy można było przystąpić do wynoszenia pozostałych zbiorów (w mokrym i zawilgoconym pomieszczeniu książki i czasopisma szybko wchłaniały wilgoć). Praca czterech pomp spalinowych przyniosła oczekiwany rezultat i można było przystąpić do opróżniania magazynów. Udało się ulokować ocalałe i „suche” zbiory w różnych pomieszczeniach,

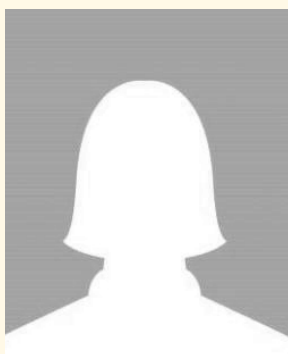
m.in.: czytelnii głównej i naukowej, szatni, korytarzu między obiema czytelniami, salach ćwiczeniowych pokojach pracowników WPA oraz sali posiedzeń Rady Wydziału. Księgozbiorem, który już wykazywał oznaki pleśni, zajęli się szybko pracownicy Biblioteki. Zagrzybiony papier i oprawy odkazano wodą utlenioną i denaturatem. Bibliotekarze praktycznie od razu, w pierwszych dniach kataklizmu, rozpoczęli poszukiwania instytucji, które byłyby pomocne przy ratowaniu księgozbioru, jak również przy osuszaniu pomieszczeń bibliotecznych, wsparłyby ich remont oraz pomogły w wyposażeniu w regały biblioteczne. Apel ten nie pozostał bez odzewu. Zgłosiły się firmy, osoby prywatne, instytucje oraz wyższe uczelnie. Pomoc nadeszła również z zagranicy, przede wszystkim ze Szwecji. Zaangażowanie byłego mieszkańca Wrocławia, w owym czasie Sztokholmu – pana Marcuza Vikeusa – przyniosło wymierne korzyści. Dzięki jego inicjatywie Biblioteka nawiązała kontakt z dwoma szwedzkimi firmami: Skanska-Polska oraz Alfa Laval Agri. Szwedzi dostarczyli 8 agregatów-nagrzewnic oraz 17 dwustulitrowych beczek ropy do tychże. Osuszanie magazynów trwało od 1 do 7 sierpnia, nagrzewnice zostały następnie udostępnione innym jednostkom uniwersyteckim. Alfa Laval Agri przekazała środki finansowe na zakup książek i materiałów biurowych. Ambasada Szwajcarii w Warszawie sfinansowała zakup nowych regałów bibliotecznych do największego magazynu. Biblioteka Jagiellońska odkaziła i odrestaurowała ok. 400 woluminów w większości przedwojennych książek, Biblioteka Uniwersytecka (BU) we Wrocławiu również bardzo ofiarnie włączyła się do ratowania zbiorów. BU udostępniła komorę fumigacyjną, w której rozpylano odpowiednie chemikalia zabezpieczające już osuszone dokumenty przed rozwojem pleśni i grzybów. Z Biblioteki Narodowej z Toronto w Kanadzie otrzymaliśmy utracone egzemplarze bardzo cennego czasopisma z prawa międzynarodowego – „The British Yearbook of International Law”. Ministerstwo Edukacji Narodowej przyznało dotację na odkazenie i odrestaurowanie kilkuset woluminów książek i czasopism. Zwrócono się do Fundacji Zakładu Narodowego im. Ossolińskich z prośbą o zrealizowanie tej usługi. Po specjalistycznej dezynfekcji w komorze fumigacyjnej bibliotekarze wytypowali najcenniejsze dzieła, które następnie sukcesywnie przekazywano do ossolińskiej Pracowni Introligatorsko-Konserwatorskiej. Szczególnie wartościowe woluminy zostały oprawione w skórę. Niestety nie udało się uratować większości książek, które z wielkim zaangażowaniem pracownicy Biblioteki i OC przewozili i układali w komorze próżniowej w PZL „Hydral” we Wrocławiu. Nieodpowiednio ułożone woluminy i zbyt duża ich ilość w komorze ograniczała dostęp środków odkazających, jak również blokowała odpływ wody z suszonych dokumentów. Niefortunne było również złożenie przywiezionych z „Hydralu” woluminów na korytarzu w budynku A. Remont generalny tegoż budynku uniemożliwił udostępnienie odpowiedniego pomieszczenia dla ocalałych i na wpół osuszonych druków. Przykryte folią, leżące na korytarzu, ulegały destrukcji. Część tych zbiorów musiała ponownie przejść proces osuszania i dezynfekcji. Trafiły do BU i Ossolineum, jak wspomniano powyżej.

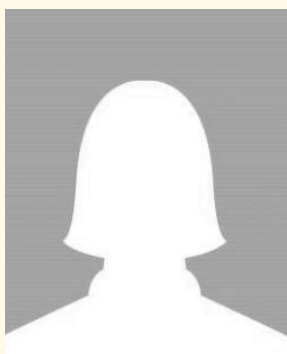
Ofiarność i wielkie zaangażowanie pracowników umożliwiło otwarcie czytelnii 9 października 1997 r. Pod koniec 2000 r. większość uratowanych i odrestaurowanych dzieł mogła już trafić do czytelników.

Tadeusz Juchniewicz

Wykaz Kierowników Biblioteki

mgr Ewa Woronczak
(1 III-30 X 1962)

mgr Henryka Szczepańska
(1 XI 1962-20 XII 1963)

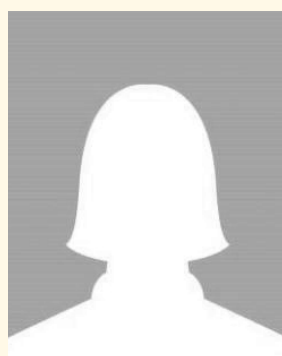
p.o. mgr Jerzy Chodorowski
(21 XII 1963-14 IV 1964)

mgr Teresa Osiecka
(15 IV 1964-30 IV 1973)

dr Leon Górecki
(1 VI 1973-15 IV 1975)

p.o. mgr Danuta Szul
(1-31 V 1973; 16 IV-19 X 1975)

prof. Janusz Byliński
(20 X 1975-30 IX 2002)

mgr Bożena Górna
(1 X 2002-24 VII 2017)

mgr Joanna Mroczo-Sidorowicz
(25 VII 2017-)

Upomnienie 2

BIBLIOTEKA przypomina uprzejmie, że minął już termin zwrotu wypożyczonych książek. Przechowywanie książek w bibliotece niepotrzebnie narzuca Czytelnikom na dodatkowe opłaty, a także Czytelników pozbawia możliwości wypożyczenia innych książek.

Kierownik Biblioteki

Przewodniczący Wydziałowej Komisji Bibliotecznej

1961/1962

prof. dr Franciszek Longchamps

1972–1974

doc. dr Jan Selwa

1962/1963

doc. dr Kazimierz Orzechowski
(do 4 X 1962 r.)

1975–1994

prof. dr Karol Jonca

1963

prof. dr Witold Świda
(od listopada 1963 r.)

1995–1999

prof. dr hab. Urszula Kalina-Prasznic

1968/1969

prof. dr Franciszek Longchamps

1999–2020

prof. dr hab. Elżbieta Kundera

1969–1972

doc. dr Jan Selwa

2020–2024

prof. dr hab. Mirosław Sadowski

Wykaz pracowników Biblioteki 1961-2022

mgr Adamczyk Marek (1 VII 2020-)

Andruszewska Małgorzata (4 III 1982-1 III 1985)

mgr Antasik Elżbieta (1 X 1991-30 IX 1992)

Aszkiełowicz Halina (5 XI 1964-31 VIII 1966)

mgr Augustyn Kazimiera (16 II 1982-16 VII 1986)

mgr Białkowska Barbara (7 I 1993-30 VI 1995)

mgr Borawska Teresa (30 III 1981-9 IX 1982)

mgr Bugiera Wiera (10 IV-18 IX 1974)

Burda Aniela (3 XI 1986-30 VI 1988)

mgr Burzyńska Marzena (1 IX 1987-9 VI 1988)

dr hab. Byliński Janusz, prof. UWr. (20 X 1975-30 IX 2002)

Chmielarz Barbara (15 IX 1962-15 XI 1964)

mgr Chodorowski Jerzy (XII 1961-31 III 1965)

mgr Chrapczyńska Beata (1 X 1991-31 V 1992)

mgr Czaja Dorota (16 XI 1992-15 II 1993)

Czajka Janina (3 XII 1979-31 III 1985)

Czekańska Monika (15 IX 1981-28 II 1982)

mgr Czeremska Krystyna (15 IX 1976-1 VII 1978)

Delekt Jarosław (9-11 IV 1985)

mgr Dereniewicz Izabela (VI 1962-1 III 1963)

Fichtel Zbigniew (7 I 1962-23 V 1978)

mgr Gałyga-Michowska Ewa (1 XII 2010-31 VIII 2011,
1 X 2012-28 VII 2022)

mgr Gładysz Jadwiga (17 XII 1973-28 II 1974)

mgr Głowacka-Chępa Beata (7 X 1991-21 IV 2002)

mgr Gmerek Magdalena (1 X 1985-31 VII 1988)

mgr Godlewska Marta (1 IX 2021-)

mgr Górecka Irena (1 IX 1990-31 VII 1992)

dr Górecki Leon (1 VI 1973-15 IV 1975)

mgr Górna Bożena (3 XI 1975-24 VIII 2017)

Grabowska Małgorzata (2 IX 1989-30 IV 1990)

Grądzka Elżbieta (1 IX 1974-30 XI 1979)

Gregorczyk Jadwiga (30 I 1984-31 I 1987)

Habuda Henryk (2 XI 1981-30 I 1984)

Herman Barbara (16 XII 1961-1 VIII 1967)

mgr Hoffman Justyna (18 IX-1 XII 1972)

mgr Jakubiszyn Marzena (4 II 2003-)

mgr Juchniewicz Tadeusz (2 XI 1992-)

mgr Jurek Edyta (5 X 1998-14 VII 1999)

Karbowniczek Elżbieta (1 VIII 1972-31 VII 1973)

mgr Karpińska Barbara (2 I-2 V 1980)

Kaźmierczyk Daniel (16 XII 2002-)

mgr Kielbus Renata (3 XII 1984-1 X 1990, 3 II 2003-25 II 2020)

Klarowicz Wiesława (2 XI 1993-27 II 2008)

mgr Koch Donka (15 I 1968-28 II 1974)

mgr Konikowska-Błoniarz Krystyna (1 IX 1973-30 IX 1974)

mgr Kopyłowicz Ewa (3 V 1985-26 IX 1986)

mgr Kowalcze Mieczysław (15 X 1987-31 VIII 1989)

Kucharczyk Barbara (3 IX 1984-31 VIII 1985)

mgr Kuczborska Bogusława (1 XII 1992-)

Kuźniar Jadwiga (22 XI 1972-15 V 1973)

mgr Lassota Aleksandra (10 XII 1998-)

mgr Lenarczyk Krystyna (17 IX 1984-11 IX 1985)

mgr Leśków Jadwiga (16 II 1979-30 XI 1981)

mgr Lewińska Jadwiga (1 IX 1988-31 VII 2002, 7 X 2002-)

mgr Lisiecka Małgorzata (26 I 1987-27 V 2020)

mgr Lisowska-Szleszkowska Ewa (1 IX 1965-30 IX 1974)

mgr Łuczak Magdalena (1 X 1985-)

mgr Łukaszewicz Anna (1 VII 1964-1 III 1973)

mgr Majcher Mieczysław (9 II-13 XI 1978)

Maksymiuk Czesław (13 VI-12 X 1964)

mgr Markowicz Krystyna (1 II 1983-31 XII 1986)

dr Matzner Halina (1 IX 1992-31 XII 2006)

Miarnowska Barbara (4 XI 1988-1 III 1989)

mgr Michniewicz-Wanik Krystyna (15 I 1982-21 IX 1994)

mgr Mroczo-Sidorowicz Joanna (4 I 1999-)

mgr Mroczkowska Katarzyna (2 X 1984-28 II 1985)

mgr Mruszcak Krzysztof (1 VI 1999-5 IV 2002, 1 VIII 2002-)

mgr Murawski Zbigniew (13 II 1978-31 I 1982)

Musiał Beata (22 IX 1999-30 IX 2000, 15 III 2001-)

mgr Musiał-Szczygielska Zofia (1 I 1977-30 VIII 1982)

mgr Nalepka Anna (3 VI 1996-12 III 1998, 18 V 1998-)

mgr Niedzielenko Andrzej (1 X 1974-14 III 1976)

Nitribitt Joanna (4 IX 1978-6 IV 1994, 10 IV 2007-26 VIII 2021)

mgr Osiecka Teresa (15 IV 1964-30 IV 1973)

mgr Ossowska-Blass Halina (2 II-9 XII 1987)

mgr Parcheniak Agnieszka (2 XII 1996-)

mgr Parcheniak Sylwia (10 XII 2007-)

Pawlikowska Teresa (8 IX 1966-31 VI 1972)

Pawłowska Magdalena (18 III-27 XI 2003)

mgr Pelczarska Maria (1 VII 1978-31 VII 1983)

mgr Petrylak Teresa (1 IX 1975-19 V 1980)

Petryszak Jadwiga (XI 1961-30 IX 1962)

mgr Pidlypczak Maria (1 XII 1969-31 V 1972)

mgr Piechocka Jolanta (7 X 1987-31 X 1988)

mgr Pielużek Sylwia (30 X 1978-31 VIII 1984)

mgr Piernikarska-Cichocka Jadwiga (15 XII 1968-1 VIII 1971)

mgr Pietrzela Krystyna (3 II 1975-31 VII 1979)

mgr Początko Marek (6 X 1976-11 II 1978)

mgr Podrygałto Anna (2 I-8 X 1984)

mgr Pomorska Teresa (24 IX 1998-)

mgr Preisner Artur Wojciech (19 X-20 XI 1979)

mgr Przytulecka Barbara (15 X 1982-31 VIII 1984)

Pukienas Andrzej (16 XII 2002-3 X 2011)

mgr Putek Alicja (3 X 1988-)

mgr Radomska-Witek Ewa (1 X 1973-8 III 1976)

mgr Rozenfeld Danuta (1 IX 1977-1 X 1978)

mgr Rychtyk Maria (4 II 1980-27 VII 1981)

mgr Rylke Tadeusz (1 VI 1972-30 VIII 1987)

Rymańska-Nikolin Eleonora (1 IX 1980-31 XII 1990)

Sabik Elżbieta (25 X 1989-6 IX 1991)

mgr Sebastjańczyk Eleonora (1 X 1966-[?] 1968)

mgr Semków Ewa (1 IX 1974-31 VIII 1976)

mgr Skiba Maria (26 III-28 IX 1979)

Skowronek Maria (1 III 1961-15 XI 1964)

mgr Siejkowska Magdalena (9 VIII 1999-)

Sokołowska Urszula (10 IX 1973-31 VII 1976)

mgr Sołtysiak Karina (4 VI 2020-)

Stadnik Anna (3-5 X 1988)
 Starzyńska Helena (10 X 1990-30 VI 1994)
 mgr Stępień Ewa (4 II 2003-11 V 2007)
 mgr Stróżyk Alina (9 I 1995-15 V 1996)
 mgr Sułkowska Jolanta (15 X 1980-15 VIII 1991)
 mgr Surniak Genowefa Ewelina (15 IX 1976-31 VIII 1983)
 mgr Szarecka Hanna (1 X 1979-1 IV 2012)
 Szczepanik Joanna Maria (1 X 1986-30 IX 1988)
 mgr Szczepańska Henryka (1 X 1962-31 XII 1963)
 mgr Szerkowska Alicja [Czesława?] (1 X 1968-30 XI 1969)
 mgr Szklarczuk-Mirecka Joanna (4 I-18 VII 1988)
mgr Szmyt Anna (1 IX 2022-)
 mgr Szul Danuta (1 XII 1961-17 XII 1976)
 Szurkiewicz Władysława (11 XII 1972-31 VIII 1976)
 Thoma Lidia (2 XI 1988-31 VII 1989)
 mgr Trochimska Beata (7 I-30 IX 1991)

Tumialis Krystyna (15 III 1989-31 XII 1991)
 mgr Waluś Tomasz (9 I 1995-18 II 1996)
 Waszczuk-Gawlak Barbara (1 X 1971-31 VII 1972)
 Węglowska Sabina (15 III 1989-14 XI 1994)
 Wierzbicki Filip (13 XI 1972-26 V 1978)
mgr Witkowska Anna (2 XI 1993-)
 mgr Wituszyńska Maria (23 XI 1964-31 VIII 1965)
 Wojciechowska Kazimiera (1 VII 1962-15 VII 1964)
mgr Wojnarowska Jolanta (16 III 1998-)
 mgr Woronczak Ewa (1 XI 1961-30 X 1962)
 Wyleżyska Zenona (6 V 1985-5 X 1986)
 mgr Zawadzka Irena (15 III 1965-1 IV 1968)
mgr Zięba Wioletta (1 IX 1988-)
 mgr Ziółkowska Aleksandra (3 X 1988-31 VII 1991)
 Żukowski Antoni (26 X 1962-1 V 1963)
 Żurawska Lucyna (1 X 1991-29 VIII 2018)

Pracownicy Biblioteki, 1988 (góra), 2015 (dół)

Struktura organizacyjna Biblioteki

Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii wchodzi w uniwersytecki system biblioteczno-informacyjny, który z kolei tworzy sieć bibliotek naukowych Wrocławia i całej Polski. Biblioteka podlega Dziekanowi WPAE, który, w porozumieniu z kierownictwem jednostki, podejmuje najważniejsze decyzje określające cele biblioteki, przydziela także pomieszczenia biblioteczne czy środki finansowe. Drugim organem doradczym jest Komisja Biblioteczna – do jej zadań należy dbałość o przestrzeganie regulaminu Biblioteki oraz jego ewentualne zmiany, planowanie większych zakupów, a także podejmowanie ważniejszych decyzji personalnych.

Nasza Biblioteka składa się z dwóch oddziałów: Gromadzenia, Opracowywania i Udostępniania Zbiorów oraz Informacji Naukowej i Cyfryzacji.

Pierwszy z wymienionych zajmuje się m.in. zakupem publikacji krajowych i zagranicznych, katalogowaniem bieżących nabytków, tworzeniem rekordów bibliograficznych, prowadzeniem wymiany międzybibliotecznej, udostępnianiem zbiorów na miejscu i wypożyczaniem ich, a także przechowywaniem, oprawą i konserwacją zbiorów.

Do zadań drugiego oddziału należy np. rejestracja publikacji pracowników oraz doktorantów WPAE, przygotowanie i import danych bibliograficznych do Polskiej Bibliografii Naukowej, udzielanie informacji katalogowych, bibliograficznych i rzeczowych, prowadzenie szkoleń bibliotecznych, digitalizacja materiałów i udostępnianie ich w kolekcjach Prawniczej i Ekonomicznej Biblioteki Cyfrowej UWr oraz Repozytorium UWr, skanowanie, obróbka obrazów cyfrowych, przetwarzanie plików, czy współpraca z e-Wydawnictwem WPAE.

Wykaz pracowników

Joanna Mroczko-Sidorowicz (kierownik Biblioteki)

Wioletta Zięba (z-ca kierownika Biblioteki, kierownik Oddziału Gromadzenia)

Krzysztof Mruszcak (kierownik Oddziału Informacji Naukowej)

Marek Adamczyk

Marta Godlewska

Marzena Jakubiszyn

Tadeusz Juchniewicz

Daniel Kaźmierczyk

Bogusława Kuczborska

Aleksandra Lassota

Jadwiga Lewińska

Magdalena Łuczak

Beata Musiał

Anna Nalepka

Agnieszka Parcheniak

Sylwia Parcheniak

Teresa Pomorska

Alicja Putek

Magdalena Siejkowska

Karina Sołtysiak

Anna Szmyt

Anna Witkowska

Jolanta Wojnarowska

Wystawy organizowane na przestrzeni lat

Wystawa upamiętniająca Prof. Jana Kosika (2010)

Wystawa upamiętniająca Prof. Kazimierza Orzechowskiego (2011)

Wystawa upamiętniająca dr. hab. Jerzego Chodorowskiego
oraz dr. Wiesława Sameckiego (2012)

Wystawa upamiętniająca Prof. Andrzeja Mycielskiego (2012)

Wystawa upamiętniająca Prof. Wincentego Stysia (2013)

Wystawa upamiętniająca Prof. Seweryna Wyśloucha (2014)

Wystawa z okazji 70-lecia Wydziału Prawa (2015)

Konferencje Kierowników Bibliotek Prawniczych

Z inicjatywy Biblioteki Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr w 2003 r. rozpoczęły się spotkania kierowników polskich bibliotek prawniczych.

Od początku lat dziewięćdziesiątych każdy z kierowników miał problemy z coraz większym zalewem literatury prawnej pojawiającej się na rynku księgarskim. Ze skromnych z zasady budżetów trzeba było również kupować wydawnictwa zagraniczne, niezbędne nie tylko dla komparatystyki. Młodzi naukowcy w nowej politycznej rzeczywistości szukali rozwiązań, które można byłoby przenieść na grunt polski. Aby ułatwić kontakt z nową zagraniczną literaturą, na którą nie było stać większości bibliotek, należało ściślej przeglądać katalogi online poszczególnych bibliotek, aby nie dublować książek i czasopism będących już w Polsce.

Kontakty osobiste pomiędzy bibliotekarzami miały na celu nawiązanie bliższej współpracy, aby skrócić czas dostarczania przesyłek do wypożyczalni międzybibliotecznej. Wielokrotnie każda z naszych bibliotek mogła się przekonać, że wystarczy telefon lub e-mail i sprawa, która wydawała się trudna, może zostać rozwiązana w ciągu kilku minut, godzin czy dni.

Wrocław (2003)

Słubice - Frankfurt - Berlin (2004)

Szczecin (2005)

Katowice - Kraków (2006)

Toruń (2007)

Warszawa (2008)

Słubice (2009)

Poznań (2010)

Wrocław - Świdnica (2011)

Toruń (2012)

Lublin (2013)

Katowice (2014)

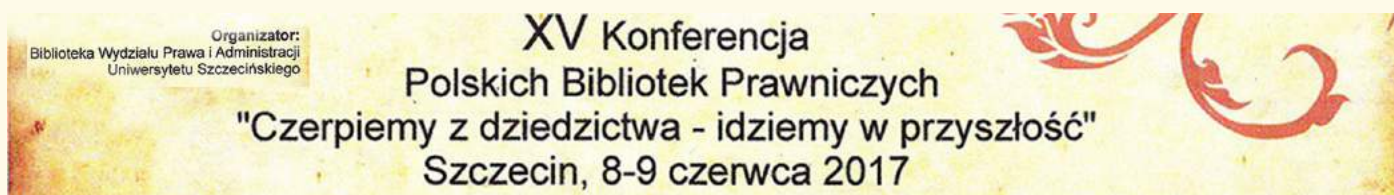
Opole (2015)

Warszawa (2016)

Szczecin (2017)

Konferencja skupiała się przede wszystkim wokół problematyki bibliotekarskiej, jednak jej celem było również przedstawienie uczestnikom walorów Szczecina. Goście zwiedzali Muzeum Narodowe w Szczecinie – Centrum Dialogu Przełomy oraz Bazylikę Archikatedralną św. Jakuba Apostoła wraz z tarasem widokowym.

Toruń (2018)

Konferencja przygotowana została przez kierownik Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji mgr Joannę Panek. Jednym ze współorganizatorów XVI Konferencji Polskich Bibliotek Prawniczych była Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu.

Goście konferencji mieli również możliwość zwiedzenia Książnicy Kopernikańskiej, Muzeum Toruńskiego Piernika oraz Biblioteki Uniwersyteckiej.

Białystok (2019)

Konferencja Bibliotek Prawniczych zatytułowana „E-zasoby w bibliotece prawniczej, czyli jak spełniać oczekiwania użytkowników”. Tematem przewodnim były elektroniczne źródła informacji z dziedziny prawa. Omówione zostały zagadnienia dotyczące ich zawartości oraz dostępności w polskich bibliotekach prawniczych. Konferencja była również okazją do zapoznania się z ofertą elektronicznych baz prawniczych oraz prawnym aspektem gromadzenia zasobów elektronicznych w bibliotekach. Uczestnicy konferencji mieli również możliwość zwiedzenia Monasteru Zwiastowania Przenajświętszej Bogurodzicy oraz Muzeum Ikon w Supraślu.

Współpraca międzynarodowa

Dni Uniwersytetu Wrocławskiego w Wilnie

W Wilnie w dniach 22-24 maja 2008 r. obchodzono Dni Uniwersytetu Wrocławskiego. Z tej okazji ówczesny Rektor Uniwersytetu im. Michała Römera (MRU) zaprosił grupę studentów i pracowników z WPAE UW. Goście z Wrocławia, wśród których był przedstawiciel Biblioteki wydawniczej (Tadeusz Juchniewicz), przygotowali wystawę publikacji naukowych pracowników WPAE z wydawnictw: Uniwersytetu Wrocławskiego, C.H. Beck oraz Kolonii Limited. Zaprezentowano również wystawę fotogramów (ponad 40 zdjęć) ukazujących Uniwersytet Wrocławski, WPAE oraz Wrocław.

W Bibliotece Uniwersytetu Michała Römera przedstawiono pierwszą publikację elektroniczną wydaną przez Cyfrową Bibliotekę Prawniczą w ramach Prac Naukowych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, seria e-Monografie.

Przygotowana przez bibliotekarzy (jeszcze we Wrocławiu) wystawa książek była załącznikiem stworzonej w Bibliotece MRU kolekcji wydawnictw prawniczych, udostępnianych do dnia dzisiejszego w czytelni głównej, pod nazwą: Kolekcja Uniwersytetu Wrocławskiego (*Vroclavo universiteto kolekcija*).

Tadeusz Juchniewicz

Pierwsza publikacja elektroniczna z WPAE

Otwarcie wystawy

Wystawa fotogramów przedstawiających Wrocław i Uniwersytet Wrocławski

Prezentacja książek wydawnictw C.H. Beck i Uniwersytetu Wrocławskiego

Dni Uniwersytetu Lwowskiego we Wrocławiu

W ramach Dni Uniwersytetu Lwowskiego na naszej uczelni w dniach 5 i 6 czerwca 2009 r. Biblioteka WPAE przygotowała wystawę „Prawnicy lwowscy na Uniwersytecie Wrocławskim”. Na otwarciu ekspozycji byli obecni Rektorzy obu uczelni, prof. Wasyl Wysoczanski oraz prof. Marek Bojarski, dziekani i zaproszeni goście z Lwowa i Wrocławia. Kurator wystawy, Tadeusz Juchniewicz z Biblioteki wydziałowej, opowiedział o pracach związanych z jej przygotowaniem – na ekspozycję złożyło się ponad 50 obiektów (zdjęcia i kopie dokumentów), które otrzymano z Archiwum UWr, Narodowego Archiwum Cyfrowego oraz osób prywatnych. Rektor Uniwersytetu Lwowskiego wręczył w darze dla UWr kopię portretu Oswalda Balcera pędzla Kazimierza Pochwalskiego (Lwów 1924). Ważnym punktem tego wydarzenia było również podpisanie umowy o współpracy wydawniczej między UWr a Narodowym Uniwersytetem im. Iwana Franki we Lwowie. Owocem tej współpracy są „Wrocławsko-Lwowskie Zeszyty Prawnicze”. Zamierzeniem „Wrocławsko-Lwowskich Zeszytów Prawniczych” jest propagowanie kultury prawnej Polski i Ukrainy oraz szerzenie współpracy naukowej pomiędzy dwoma ważnymi ośrodkami naukowymi – Wydziałem Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wydziałem Prawa Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. Rocznik wydawany jest naprzemiennie przez ośrodek wrocławski oraz lwowski.

Tadeusz Juchniewicz

Fragment ekspozycji oraz otwarcie wystawy

Dni Uniwersytetu Wrocławskiego we Lwowie

Wystąpienie Rektora UWr
prof. Marka Bojarskiego

W dniach 12–13 maja 2010 r. na Uniwersytecie Lwowskim odbyły się Dni Uniwersytetu Wrocławskiego, które były rewanżem za święto lwowskiej uczelni, które obchodzono bardzo uroczystie na UWr w 2009 r. Przedstawiciele wszystkich wydziałów na czele z rektorem prof. Markiem Bojarskim przybyli do Lwowa, aby zaprezentować naszą **Alma Mater** w gościnnych murach Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki. Pracownicy Biblioteki wydziałowej w trochę zmienionej formule przygotowali wystawę (wcześniej prezentowaną na WPAE) „Lwowscy prawnicy na Uniwersytecie Wrocławskim”. Ekspozycji towarzyszyła prezentacja książek i czasopism wydanych m.in. przez Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, autorów z WPAE oraz materiałów reklamujących nasz Wydział. Wystawa miała miejsce w Bibliotece na Wydziale Prawa Uniwersytetu Lwowskiego.

Tadeusz Juchniewicz

Otwarcie wystawy

Studenci i pracownicy obu uczelni

Międzynarodowe Kongresy Lituanistów

W maju 2015 r. w budynku D Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr odbył się kolejny, III Międzynarodowy Kongres Lituanistów. Pierwszego dnia Kongresu miał miejsce wernisaż fotografii „Michał Römer – chwile z życia”. M. Römera był pierwszym historykiem litewskiego odrodzenia, wszechstronnie wykształconym prawnikiem, poważanym mężem stanu. „Godny podziwu i szacunku, osobowość o jasnym umyśle” – tymi słowami opisał go nasz słynny rodak Czesław Miłosz.

Wystawie towarzyszyła prezentacja książek jego autorstwa oraz dotyczących jego naukowej i politycznej działalności. Ekspozycja została przygotowana przez pracowników Biblioteki wydziałowej wspólnie z wileńskim Uniwersytetem Michała Römera. O tym wybitnym prawniku z Litwy pisano w „Przeglądzie Uniwersyteckim” 2015, nr 1 (T. Juchniewicz, *Współpraca między Uniwersytetem Michała Römera w Wilnie a Uniwersytetem Wrocławskim*).

Po siedmiu latach, w maju 2022 r., ponownie w budynku D WPAE UWr gościliśmy uczestników – już VI Międzynarodowego Kongresu Lituanistów. Aktywny udział w tym wydarzeniu wzięli bibliotekarze WPAE: Karina Sołtysiak, Daniel Kaźmierczyk, Krzysztof Mruszczak oraz Tadeusz Juchniewicz, którzy byli współorganizatorami dwóch wystaw. Pierwszą z nich była „Nowoczesność tylnych elewacji. Foto-esej” Gintarasa Česonisa, prezentująca modernistyczną architekturę Kowna, które to w 2022 r. pełni honory Europejskiej Stolicy Kultury. Drugą z nich było zaprezentowanie faksymiliów dzieł drukarskich Franciszka Skaryny (20 dzieł w 21 tomach). Woluminy zawierają poszczególne księgi Biblii przetłumaczone przez F. Skarynę z języka staro-cerkiewno-słowiańskiego na ruski (starobiałoruski). Faksymiliów użyczyła Biblioteka Uniwersytecka UWr. Warto podkreślić, że BU posiada w swoich zbiorach dzieło Skaryny wydane w Wilnie ok. 1525 r. [*Малаâ подро́жнаâ кни́зца*] Inc. *Počînâûtsâ âkâfisty nâ vsû nedelû pervy živonosnomu grobu Gospodnû v nedelû*.

Kongresy przyczyniają się do lepszego poznania naszego wschodniego sąsiada – Litwy. Zagadnienia poruszane w panelach dotyczą m.in. kultury, literatury, historii Litwy oraz stosunków polsko-litewskich. Omawiany jest również system prawny oraz tematyka związana z polityką i społeczeństwem. Kongresowi towarzyszą liczne wydarzenia kulturalne (koncerty, wystawy, prezentacje książek i spotkania autorskie), w których uczestniczą bibliotekarze z WPAE.

Tadeusz Juchniewicz

Światowy Kongres Bibliotek – IFLA 2017

W dniach 19-25 sierpnia 2017 r. we Wrocławiu miał miejsce 83. Światowy Kongres Międzynarodowych Federacji Stowarzyszeń Bibliotekarskich IFLA. Odbывał się pod hasłem **Biblioteki. Solidarność. Społeczeństwo**. Do naszego miasta przyjechało około 3100 bibliotekarzy z 122 krajów.

Kongres IFLA odbywa się rokrocznie w innym miejscu i na innym kontynencie. Jest prestiżowym i największym wydarzeniem w świecie bibliotekarskim. Od chwili założenia tej organizacji w 1922 r., taki zjazd na ziemiach polskich miał miejsce w 1936 i 1959 r., dwukrotnie w Warszawie.

Uczestnicy wzięli udział w 220 sesjach. Wydarzenie to było zwieńczeniem imprez kulturalnych organizowanych w ramach Europejskiej Stolicy Kultury, którą Wrocław był w 2016 roku.

Światowy kongres bibliotekarzy jest znakomitą okazją do wymiany poglądów, ustalania wspólnego stanowiska i harmonogramu działań w najważniejszych dla tego środowiska sprawach. Co najistotniejsze, umożliwia nawiązywanie współpracy i przepływ wiedzy pomiędzy uczestniczącymi w nim instytucjami i stowarzyszeniami.

Nasza współpracowniczka, Jadwiga Lewińska, była członkiem komitetu organizacyjnego tego wydarzenia i brała czynny udział w przygotowywaniu kongresu.

Jadwiga Lewińska

Otwarcia Kongresu dokonał prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz

Obsługa organizacyjna wydarzenia

Obsługa organizacyjna wydarzenia

Koleżanka z Biblioteki Prawniczej
Uniwersytetu Indii Zachodnich
(Trynidad i Tobago)

Goście z Malezji

Działalność naukowa i udział w gremiach

Pracownicy Biblioteki Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, oprócz działalności *stricto* zawodowej, brali także udział w wielu konferencjach – krajowych oraz zagranicznych, wygłaszając referaty zarówno stacjonarnie, jak również online.

Niektórzy z pracowników są autorami recenzowanych publikacji dotyczących historii książki i bibliotek, historii Wydziału. Publikują artykuły w czasopismach o tematyce społecznej, literackiej oraz kulturalnej. Nieobca jest im również tematyka prawno-historyczna oraz dzieje najnowsze, czego dowodem jest ich wielokrotny czynny udział we wspomnianych już wyżej konferencjach. Prowadzili wykłady popularyzatorskie w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki, a także byli zaangażowani w prowadzenie zajęć dydaktycznych z przedmiotu Elektroniczne źródła informacji prawnej. Za osiągnięcia zawodowe są nagradzani odznaczeniami państwowymi: Krzyż Zasługi, Medal za Długoletnią Służbę oraz Medal Uniwersytetu Wrocławskiego.

Bibliotekarze należą także do gremiów naukowych z dziedziny bibliologii i informacji naukowej, takich jak Korporacja Bibliotekarzy Wrocławskich (KBW) oraz Polskie Towarzystwo Bibliologiczne (PTB).

Korporacja Bibliotekarzy Wrocławskich powstała w maju 2008 r. Za swoją dewizę obrała łacińskie słowa: *opera et studio* – pracą i staraniem. W swoich szeregach zrzesza ona pracowników bibliotek wrocławskich uczelni wyższych wszystkich typów, zarówno państwowych, jak i niepaństwowych. Jej celem jest m.in. stworzenie zintegrowanego i silnego środowiska bibliotekarskiego, wyróżniającego się

aktywnością i profesjonalizmem, budowanie pozytywnego i wyrazistego wizerunku bibliotekarza, rozwój zawodowy i osobowościowy członków oraz prowadzenie działalności integrującej członków Korporacji, a także nawiązanie współpracy z podobnymi stowarzyszeniami w kraju i za granicą.

Prezesem Korporacji jest Ewa Grabarska reprezentująca Bibliotekę Uniwersytecką we Wrocławiu. Duch opiekuńczy tego gremium to Pani Profesor dr hab. Maria Pidtypczak-Majerowicz. KBW wydaje nieregularne czasopismo „Z Problemów Bibliotek Naukowych Wrocławia”, które publikuje prace swych członków (i nie tylko). Pierwszy numer ukazał się w 2003 r. Do dziś zostało wydanych 13 zeszytów tematycznych.

Od 2009 r. KBW organizuje doroczne konferencje, początkowo lokalne, obecnie zaś mające już zasięg ogólnopolski.

Polskie Towarzystwo Bibliologiczne zostało zarejestrowane dnia 1 sierpnia 1989 r., a już 8 listopada odbyło się w Bibliotece Narodowej pierwsze zebranie delegatów. W tym samym roku powołano do życia Oddział we Wrocławiu. Pracami pierwszej kadencji kierował Józef Szczepaniec. Kolejnymi prezesami byli: Kazimiera Maleczyńska, Maria Pidtypczak-Majerowicz, Julian Fercz, Bogumiła Staniów, Renata Aleksandrowicz, Małgorzata Korczyńska-Derkacz, Marek Dubiński, p.o. prezesa – Halina Rusińska-Giertych oraz obecnie – Magdalena Lamperska. W szeregi Towarzystwa wchodziły osoby związane zawodowo z książką: pracownicy bibliotek naukowych, uniwersyteckich, instytutów bibliotekoznawstwa, wydawcy i księgarze.

Do najważniejszych zadań tej organizacji należy: prowadzenie działalności naukowo-badawczej i wydawniczej w dziedzinie księgoznawstwa; organizowanie, samodzielne lub we współpracy z innymi instytucjami, konwersatoriów i konferencji na najważniejsze tematy związane z sytuacją książki w Polsce; uzgadnianie i formułowanie stanowisk fachowców wobec tych problemów; opracowywanie ekspertyz; podnoszenie poziomu wiedzy, etyki i kwalifikacji zawodowych członków oraz oddziaływanie w tym kierunku na całe środowisko pracowników książki; współdziałanie z właściwymi władzami, komitetami, towarzystwami naukowymi oraz organizacjami krajowymi i zagranicznymi w dziedzinach objętych działalnością PTB, a także konsolidacja wrocławskiego środowiska ludzi książki, m.in. poprzez spotkania i wycieczki.

Bibliotekarze na Erasmusie

Nasi pracownicy czynnie uczestniczą w wyjazdach szkoleniowych w ramach programu Erasmus+ finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Bibliotekarze mają okazję zdobywać większe doświadczenie zawodowe, poznając systemy działania różnych bibliotek naukowych oraz publicznych.

W 2009 r. odbył się pierwszy taki wyjazd, w którym udział wziął Tadeusz Juchniewicz. Odwiedził wtedy bibliotekę naukową Uniwersytetu im. Michała Römera w Wilnie. Od tamtego czasu nasi bibliotekarze systematycznie jeżdżą na szkolenia erasmusowe. W ciągu tych lat udało nam się odwiedzić wiele krajów Unii Europejskiej. Dzięki zaangażowaniu pracowników Biblioteki nasza uczelnia nawiązała kontakty z zagranicznymi instytucjami, niektóre z nich do tej pory ściśle z nami współpracują, np. Biblioteka Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich w Wilnie czy Biblioteka Uniwersytetu im. Michała Römera.

W 2014 r. Daniel Kaźmierczyk był na praktyce w bibliotece Uniwersytetu Michała Römera, w 2015 r. Marzena Jakubiszyn i Beata Musiał odbyły staż w bibliotece Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach (Słowacja), zaś Aleksandra Lassota i Alicja Putek – w bibliotece Wydziału Prawa na Uniwersytecie Karola w Pradze (Czechy).

Wielokrotnie w szkoleniu Erasmus+ uczestniczyła Teresa Pomorska; trzy razy spotkała się z bibliotekarzami ze Słowacji: na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie (2013), Katolickim Uniwersytecie w Ružomberku (2014) oraz na Uniwersytecie Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach (2015). Karina Sołtysiak odbyła staże na Litwie w Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Adama Mickiewicza (2021), w Bibliotece Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich (2022), obie instytucje znajdują się w Wilnie, oraz w Bibliotece Publicznej Okręgu Kłajpedzkiego im. Ievy Simonaitytė w Kłajpedzie (2022).

Rekordzistami wyjazdów erasmusowych są Jadwiga Lewińska i Tadeusz Juchniewicz.

Rokrocznie Jadwiga Lewińska odbywa staże w różnych ośrodkach naukowych: Uniwersytet im. Paula Valéry'ego w Montpellier III (Francja, 2013), Uniwersytet San Cristobal de La Laguna (Hiszpania, 2014), Nowy Uniwersytet Lizboński (Portugalia, 2015), Uniwersytet w Sassari (Włochy, 2016), Uniwersytet Górnej Alzacji w Miluzie i Colmarze (Francja, 2017), Uniwersytet Luciana Blagi w Sybinie (Rumunia, 2018), Uniwersytet w Rijece (Chorwacja, 2019), Akademia Oświaty Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Wilnie (Litwa, 2020), Uniwersytet Kreteński w Rethymnonie (Grecja, 2021), Wyższy Instytut Administracji i Języków w Funchal (Portugalia, 2022). Poza programem szkoleniowym Erasmus Jadwiga Lewińska zwiedziła też ciekawe pod względem rozwiązań architektonicznych biblioteki różnego typu w wielu innych krajach.

Systematycznie w szkoleniach na Litwie uczestniczy Tadeusz Juchniewicz, który wielokrotnie odwiedzał różne biblioteki, był m.in.: na Uniwersytecie im. Michała Römera, Litewskim Uniwersytecie Edukologicznym, Akademii Oświaty Uniwersytetu Witolda Wielkiego, w Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Adama Mickiewicza, Bibliotece Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich oraz w Bibliotece Publicznej Okręgu Kłajpedzkiego im. Ievy Simonaitytė w Kłajpedzie.

W ramach rewizyty w kwietniu 2016 r. gościliśmy w naszych progach dwie koleżanki z Biblioteki Uniwersyteckiej w Koszycach na Słowacji, w maju i czerwcu tegoż roku – dwoje bibliotekarzy z Nowego Uniwersytetu Lizbońskiego oraz w czerwcu 2019 r. troje bibliotekarzy z Uniwersytetu w Sybinie w Rumunii. Wielokrotnie przyjmowaliśmy w naszych progach gości z wileńskich ośrodków naukowych.

Powyższe wizyty szkoleniowe pozwoliły im poznać organizację i działalność Biblioteki Uniwersyteckiej, naszej rodzimej Biblioteki wydziałowej, zapoznać się z bogatą i unikalną kolekcją inkunabułów i starodruków oraz zobaczyć najbardziej interesujące i nowatorskie rozwiązania architektoniczne księżnic innych wrocławskich uczelni wyższych. Znajomości zawarte na wyjazdach szkoleniowych z wieloma bibliotekarzami z innych krajów, z początku tylko służbowe, z czasem nabrały także prywatnego charakteru i trwają aż do dziś.

Tadeusz Juchniewicz
Jadwiga Lewińska
Karina Sołtysiak

Biblioteka Publiczna im. Motiejusa Valančiausa w rejonie kretyngańskim w Kretyndze (Litwa)

Biblioteka Publiczna im. Motiejusa Valančiausa w rejonie kretyngańskim w Kretyndze (Litwa)

Biblioteka Publiczna Okręgu Kłajpedzkiego im. Ievy Simonaitytė w Kłajpedzie (Litwa)

Biblioteka Publiczna Okręgu Kłajpedzkiego im. Ievy Simonaitytė w Kłajpedzie (Litwa)

Biblioteka Katolíckeho Univerzitetu w Ružomberku (Słowacja)

Biblioteka Katolíckeho Univerzitetu w Ružomberku (Słowacja)

Siedziba Oddziału Starych Druków w Montpellier (Francja)

Nowy budynek Biblioteki Wydziału Prawa i Zarządzania Uniwersytetu w Montpellier (Francja)

Miejska Biblioteka Publiczna w Sztokholmie (Szwecja) – budynek zbudowany na planie koła

Biblioteka - Uniwersytet Michała Römera w Wilnie (Litwa)

Biblioteka Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich w Wilnie (Litwa)

Biblioteka – Uniwersytet Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach (Słowacja)

Nowy Uniwersytet Lizboński. Kampus Wydziału Prawa

Biblioteka Publiczna Powiatu Wileńskiego im. A. Mickiewicza w Wilnie (Litwa)

Hol Główny Biblioteki Uniwersyteckiej w Segedynie (Węgry)

Biblioteka Wydziału Prawa Uniwersytetu w Rijecie (Chorwacja)

Bibliotekarze w pracy i poza nią

Elżbieta Grądzka
bibliotekarka w latach 1974-1979

Maria Pelczarska
bibliotekarka w latach 1978-1983

Maria Piśtyczak
bibliotekarka w latach 1969-1972

Tadeusz Ryłke, Ewa Semków, Urszula Sokołowska, Andrzej Niedzielenko

Magazyn - szalone lata 70.

Ewa Semków, 1975

Urszula Sokołowska, Andrzej Niedzielenko w pokoju nr 17

Przed czytelnią główną, 1984

Przed czytelnią główną, 1984

Wioletta Zięba przy pierwszym komputerze w Bibliotece, 1989

Bożena Górna, Małgorzata Lisiecka. Wypożyczalnia, 1989

„Za kratkami”: Beata Trochimska, Jadwiga Lewińska, Wioletta Zięba, Irena Górecka, czerwiec 1991

Czerwiec 1991

Jadwiga Lewińska z córką Magdaleną, kwiecień 1992

Halina Matzner, Bożena Górna, Bogusława Kuczborska, Lucyna Żurawska, Wioletta Zięba, 1993

Hanna Szarecka, Barbara Białkowska, Beata Głowacka-Chełpa, 1994

Magdalena Łuczak, Małgorzata Lisiecka z córką, Wioletta Zięba, Bożena Górna, Lucyna Żurawska, Wiesława Klarowicz, lato 1995

Od góry: Małgorzata Lisiecka, Wioletta Zięba, Teresa Pomorska, Agnieszka Parcheniak, Anna Nalepka, Hanna Szarecka, Joanna Mroczo-Sidorowicz, Alicja Putek, Halina Matzner, 1999

W czytelni w bud. A, 1999

Od góry: Bogusława Kuczborska, Wioletta Zięba Małgorzata Lisiecka, Krzysztof Mruszczał, Agnieszka Parcheniak, Jolanta Wojnarowska, Beata Musiał, Hanna Szarecka, Wiesława Klarowicz, 2000

Bożena Górna, Magdalena Łuczak, wrzesień 2002

Magdalena Siejkowska, Alicja Putek, listopad 2002

Pożegnanie długoletniego kierownika Biblioteki prof. Janusza Bylińskiego, wrzesień 2002

Podczas przeprowadzki do nowej siedziby Biblioteki w bud. D, luty 2003

Pracownicy Biblioteki, lipiec 2005

Marzena Jakubiszyn, Magdalena Siejkowska, Krzysztof Mruszczak - podczas skontroli w czytelni głównej

Marzena Jakubiszyn, Małgorzata Lisiecka, Wioletta Zięba, 2010

Teresa Pomorska, Joanna Nitribitt w czytelni głównej, 2010

Spotkanie składu bibliotekarzy z 1975 r. w czasie uroczystości nadania Bibliotece WPAE imienia prof. Kazimierza Orzechowskiego, 2011

Ratowanie księgozbioru, który uległ zalaniu w wyniku awarii wodociągu, luty 2022

Okres pandemii Covid-19, czerwiec 2021

Prace przy katalogach, wrzesień 2022

Asia szusuje po ośnieżonych stokach

Karina na festiwalu fantastyki Pyrkon

Marek to wielki pasjonat fotografii

Ania W. ze swoim ukochanym Morganem

Beatka, Ania N. i Ola przecierają górskie szlaki i zdobywają szczyty

Teresa (pierwsza z prawej) jest przewodniczącą Śląskiego Związku Esperanckiego. Obok Teresa z Magdą Ł. zimą w Jakuszycach

Marta podróżuje z aparatem. Tutaj Czarnogóra i Rumunia

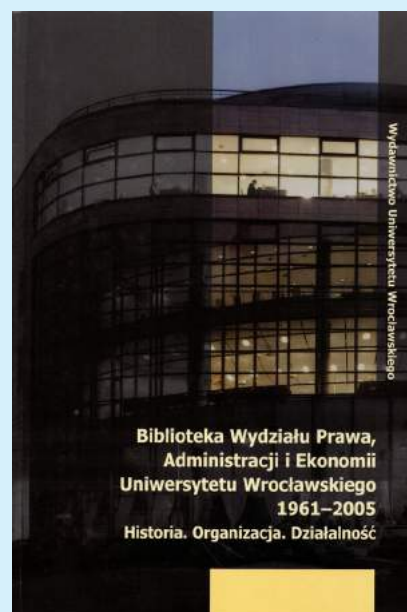
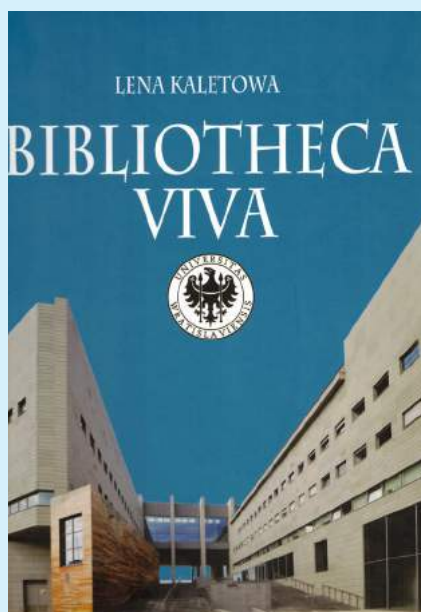
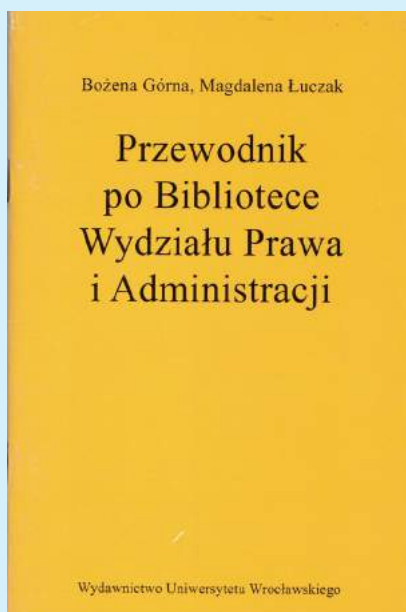

Jagoda relaksuje się pielęgnując swój ogród

Krzysiek lubi sobie pojeździć

Publikacje dotyczące Biblioteki Uniwersyteckiej i Biblioteki WPAE

Przewodnik po Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji Bożeny Górnej i Magdaleny Łuczak (Wrocław 1997) był wydany po 25 latach od ukazania się pierwszego skryptu *Przysposobienie biblioteczne dla studentów Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego* Teresy Osieckiej (Wrocław 1971). W nowym wydaniu skryptu zostały wykorzystane doświadczenia z codziennej pracy w czytelni i wypożyczalni oraz z ćwiczeń z przysposobienia bibliotecznego przeprowadzanego ze studentami I roku studiów stacjonarnych WPiA w latach 1984-1992.

Bibliotheca Viva. Opowieść o 200-letnich dziejach i zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu Leny Kaletowej (Wrocław 2020) przedstawia niełatwą historię budowy nowego gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej. Autorka w bogato ilustrowanym dziele przybliżyła czytelnikom trud tworzenia tak ważnej dla życia naukowego i kulturalnego Wrocławia instytucji. Na szczególną uwagę zasługuje rozdział poświęcony „skarbowi Biblioteki”, w którym znajdujemy m.in. przegląd najcenniejszych średniowiecznych kodeksów, zbiorów kartograficznych, grafik oraz starych fotografii.

Biblioteka Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1961-2005. Historia. Organizacja. Działalność autorstwa bibliotekarzy WPAE (Wrocław 2005) w szerokim aspekcie omawia dzieje, strukturę i funkcjonowanie naszej placówki. W książce zawarte są istotne dokumenty związane z powstaniem Biblioteki oraz starannie dobrane zdjęcia ilustrujące ważne wydarzenia na przestrzeni czterech dekad jej działania.

Maj 2018 r.

BIULETYN

Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr.

Od maja 2018 r. pracownicy Biblioteki współtworzą i wydają [*Biuletyn Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr.*](#) Do tej pory ukazały się 22 numery.

Tadeusz Juchniewicz
Karina Sołtysiak

Druki biblioteczne i księgi odwiedzin czytelní

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU PRAWA WE WROCŁAWIU
Zamówienie do Czytelní

Sygnatura 21875-1816	Nazwisko i imię autora Bryce Jerry
Tom (rocznik)	Tytuł dzieła Zust
	Miejsce i rok druku
	Tom (r.)
Czytelnia	Nazwisko i imię zamawiającego
	Zawód
	Wrocław, dnia

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU PRAWA
I ADMINISTRACJI
WYPOŻYCZALNIA

Uwagi wypożyczalni

Nr karty bibl. 301650

Autor: Fritz Pringsheim

Tytuł: Die antedemokratische Strömung im Athen des 5. Jahrhunderts bis zum Tod des Perikles

Tom (rocznik): 1939

Wypozyczając, potwierdza dzieło oświadczać, biong pełną odpowiedzialność za jego całość i te min zwrotu, stosownie do regulaminu Biblioteki

Zawód: Student

Dokładny adres: Wrocław

Dnia: 1985

BIBLIOTEKA WYDZIAŁU PRAWA WE WROCŁAWIU
Zamówienie do Czytelní

Sygnatura 25557	Nazwisko i imię autora Langchamps de Boier
Tom (rocznik)	Tytuł dzieła Hipp do nauki p. cynologa
	Miejsce i rok druku Lublin 1932
	Tom (rocznik)
Czytelnia	Nazwisko i imię zamawiającego E. Tokarny
	Zawód A.
	Wrocław, dnia 26 IV 1988 r.
Sygnatura 65557	Nazwisko i imię zamawiającego E. Tokarny
Tom (rocznik)	Adres K. Rypkiewicz 21
	Zakładka czytelní
wydano d. 196	Nazwisko i imię zamawiającego E. Tokarny
zwrócono d. 196	Adres K. Rypkiewicz 21
	Wrocław

"DOM KSIĄŻKI"
Przedsiębiorstwo Państwowe
BIURO IMPORTU I EKSPORTU
Warszawa, Nowy Świat 70/72

Zamówienie Nr 40

Na ten numer należy do powołać wszelkiej korespondencji i rekl.

egz. 1

Autor: Fritz Pringsheim

Tytuł-Wydawca: The Greek Law of Sale

2,580 Seiten, Hermann Nohlans Nachfolger, Weimar 1950.

Adres wysyłkowy: "Dom Książki" Wrocław

Dokładny adres zamawiającego: Zakład Prawa

Nazwisko i imię zamawiającego: Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruty

Wrocław U niwersytetów Szewcz-

Data: 10.5.1952 r.

28 V. 52

Barlischan Herman

Podatek spadkowy i od darowizn u b. dzielnicy austriackiej oraz na Spiszu i Orawie.

Lwów 1935

16w/

8 b. 152.

UNIwersYTET WROCŁAWSKI
im. Bolesława Bieruty
BIBLIOTEKA UNIwersYTECKA
50-076 Wrocław, ul. Karola Szajnoch 10
Telefony: Centrala 420-18, 19
Dyrekcja 331-32, 434-32
Telex: 054477 bibun pl.

L 1286/90

W odpowiedzi prosimy pisać na powyższą kłazę

Wrocław, dnia 16.IX.1980. 197 r.

Biblioteka Wydziału Prawa

Uniwersytetu Wrocławskiego

BIBLIOTEKA
i Ac

CZYTELNIA

Nr miejsca 101367

Sygnatura

Autor: Revue Penale

Tytuł: Serie de Sărmăsi Juridice

Miejsce i rok wydania: Bucarest

Tom (rocznik): 1973-1976

Ilość wol.

Sommer Jem

Nazwisko i imię zamawiającego

Nr karty bibl.

Dnia 8.12 1977 r.

Tom (rocznik): 1973-76

Ilość wol.

Wypelnia magazyn

Dnia 8.12 1977 r.

Czytelní podpis zamawiającego

Uwagi magazynu:

W oparciu o:

1973-5 - remonit do

WZ Graf. Zakład Główny - 631/G - 50 000 A6

Aut. nauk. p. Buc

Biblioteka Wydziału Prawa potwierdza odbiór pozycji: G. Prestel., Die antedemokratische Strömung im Athen des 5. Jahrhunderts bis zum Tod des Perikles, Wrocław 1939, sygn. 16985, vol.1, zwróconej przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Wrocławskiego.

13081811

Nr inw. 11

Dział 469

Znak miejsca

Uwagi:

Autor: Banaszak B.

Tytuł: Prawo konstytucyjne

Data wzięcia do biblioteki

Nr czytelnika	Data wypoż.	Data zwrotu	Nr czytelnika	Data wypoż.	Data zwrotu
1.1.1997			2001		
29. GRU 1997					
3.1. GRU 1997			18. XII 1997		
1.1.1998			07. MAJ 2004		
1.1.1998			15. STY. 2005		
13. LOT 1999					
1. KW. 2001					

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji U. Wr.

Karta biblioteczna Nr 511

Nazwisko: Hnatuk Renata

Zawód: Student

Adres: 17-300 Kłodzko, ul. Kłodzkiego 31/4

Ważna na rok akad. 1984/85

Wrocław, dnia 3 X. 1984 r.

Książkę należy zwrócić najpóźniej po miesiącu.

Data wypożyczenia: 1995-02-21

1997-11-28

1998-03-22

1998-09-23

1998-11-15

ZAMÓWIENIE DO WYPOŻYCZALNI

Sygnatura 81215 III

Nazwisko i imię: HILKE PASZKIEWICZ

Adres: ul. Piastowska 13

Autor: H. SIERECKI

Tytuł dzieła: Prawo spółdzielcze

Miejsce i rok druku: Poznań 1953

Tom (rocznik):

Ilość woluminów:

Termin zwrotu:

Zapiski urzędowe

Sygnatura 81215 III

Autor: H. SIERECKI

Tytuł dzieła: Prawo spółdzielcze

Miejsce i rok druku: Poznań 1953

Tom (rocznik):

Ilość woluminów:

Czytelní podpis: Hilke Paszkiewicz

Zawód: studentka

Dokładny adres: Kłodzko - ul. Piastowska 1-13

Wrocław, dnia 10 XII 1982

"Introdukcja" - Wrocław

d.p.	Ymng; narsu'sko	Fr m	d.p.	Ymng; narsu'sko	Fr m
50	Jen Jansen	45	5	Bennighe Groten	46
53	K. Gangecha	35	6	Eug. Helman	77
54	L. Karmen	17	4	Mitpach Markt	38
55	Eug. Helman	44	8	Forst Pankula	26
56	J. Seb. Wolzich	25	9	Makrinalis	45
57	Jagpa-ran-uchi	46	10	Macigy st	34
58	Chakronchiki Honek	48	11	Gulbrunche	19
59	Forstbly Barbara	9	12	L. Jansat	92
60	R. H. H. H.	45	13	Struckmannsoul	33
61	Bealichin	11	14	Gr. Tessa	21
62	Hustre	41	15	Kleimanbovi	20
63	Hustler	42	16	Songk Jisel	40
64	J. La. Loba	27	17	Messingstet	37
65	Munin	20	18	L. Zundby	36
66	Hydrys Hydruirica	23	19	Ladny Edend	16
67	Andre' Kleska	12	20	Sampson Kars	
68	Michalis Bealichy	21	21	SP. H.	15
69	L. Pankulm	10	22	L. H.	14
70	Dobrowolski Hach		23	Mutanka	22
	225		24	Pinet	44
	Wladyslaw Ben	39	25	Mosku Ju	17
	Boleslaw Brozowski	47	26	Ennie Kwopulitski	48
	Roman Lesniak	30	27	Leguissi Lubora	25
	Almala J. H. sp.	31	28	Forera Nakogunon	24
			29	Leubia Gornial	38
			30	Konrad Narski	42

55	Halina Bielek	2	84	Maria Kucharska	12
56	Teresa Makajewicz	12	85	Gorzelak Jan	28
57	Barbara Babovic	36	86	Stanislaw Juclycki	49
58	Nathalia Cz.	21	87	Slip Wielecinski	48
59	Teresa Kest	11	88	Kolczyński Zdzisław	17
60	Teresa Lenczyk	11	89	Lopach Kaldowski	18
61	Maria Skowron	41	90	Pol. Pamiński	46
62	Janina Kuc	18	91	B. Kucinski	77
63	Janina Kuc	20	92	Z. Kpolskierec	23
64	Janina Kuc	28	93	Przed Ziel	20
65	E. Kuchini	38	94	Pol. Pamiński	10
66	Janina Kuc	34	95	Pol. Pamiński	29
67	Janina Kuc	8	96	Pol. Pamiński	47
68	Janina Kuc	69	97	Pol. Pamiński	9
69	Janina Kuc	22	98	Pol. Pamiński	3
70	Janina Kuc	14	99	Pol. Pamiński	1
71	Janina Kuc	26	100	Pol. Pamiński	3
72	Janina Kuc	32	101	Pol. Pamiński	1
73	Janina Kuc	48	102	Pol. Pamiński	1
74	Janina Kuc	19	103	Pol. Pamiński	1
75	Janina Kuc	48	104	Pol. Pamiński	1
76	Janina Kuc	32	105	Pol. Pamiński	1
77	Janina Kuc	11	106	Pol. Pamiński	1
78	Janina Kuc	33	107	Pol. Pamiński	1
79	Janina Kuc	23	108	Pol. Pamiński	1
80	Janina Kuc	28	109	Pol. Pamiński	1
81	Janina Kuc	28	110	Pol. Pamiński	1
82	Janina Kuc	28	111	Pol. Pamiński	1
83	Janina Kuc	28	112	Pol. Pamiński	1

l.p.	imj	na zare slo	nr	l.p.	imj	na zare slo
115	Gustafsson	32	18	45		
116	Jan Alankielis	31	19			
117	J. Edobyk	28	20			
118	Janet Monie	29	21			
119	Janet	12	22			
120	Jan	14	23			
121	Jan Ambrose	47	24			
122	Borowski	38	25			
123	Dobronioka Kaptynia	46	26			
124		31	27			
125	P. XI 65		28			
1	Restawa Katala	43	29			
2	Helena Kucinka	15	30			
3	Hanna Kici	47	31			
4	Teresa Kucinka	45	32			
5	Elzbieta Kucinka	40	33			
6	Tamara Kucinka	98	34			
7	Teresa Kucinka	39	35			
8	J. Kucinka	38	36			
9	J. Kucinka	25	37			
10	J. Kucinka	35	38			
11	K. Kucinka	35	39			
12	A. Kucinka	34	40			
13	S. Kucinka	33	41			
14	B. Kucinka	36	42			
15	Smiaoch	32	43			
16	J. Kucinka		44			

Budynek Biblioteki z innej perspektywy

